

SPLOŠNI TEDENSKI PREGLED

VOJNA SITUACIJA

Na zapadni evropski fronti ni bilo pretekli teden dosti izprememb. Na nekaterih točkah so se zavezniške armade zagrizle nekoliko bolj globoko v nemško Siegfriedovo obrambno črto; napredovale pa so k večjemu po nekaj milj. Boji pa so kljub temu zelo krvavi. Približno isto velja za italijansko fronto, kjer zavezniški sicer pridirajo naprej, toda zelo počasi. Na vzhodni fronti so Rusi razvili močno ofenzivo v Litvinski in ograjski pristaniščni mestu Klaipėda ali Memel ter Vzhodno Prusijo. Tudi na Madžarskem Rusi prodirajo naprej na široki fronti. Na Pacifiku so ameriške vojne sile aktivne na morju, v zraku in na otokih na raznih krajih razsežnega bojišča.

KLEŠČE NA BALKANU

Klešče zavezniških bojnih sil vedno bolj stiskajo Nemce na Balkanu. Na jugu so angleške čete že očistile Nemcev znaten del Grčije, od severa in vzhoda pa jih stiskajo Rusi s sodelovanjem jugoslovanskih partizanov. Beograd obkrožajo ruske in partizanske čete in Nemci kažejo, da letali hite odpremljati iz mesta važne vojaške osebnosti. Iz raztresenih in mnogokrat nejasnih vesti, ki prihajajo iz Balkana, se na splošno lahko sklepa sledeče: Nemci skušajo kar največ svojih čet rešiti z Balkana in jih poslati na druga bojišča; Rusi, Angleži, jugoslovanski partizani in grški gerilci pa skušajo to preprečiti ter Nemce pobiti ali ujeti na balkanskem bojišču.

WILLKIE UMRL

V bolnišnici v New Yorku je v jutru pretekle nedelje umrl Wendell L. Willkie, bivši predsedniški kandidat republikanske stranke leta 1940. Willkie je bil podal v bolnišnico 6. septembra zaradi zločednih nepravil. Prvotni boleznijo so se pridružile komplikacije grla in črevesja, katerim je 8. oktobra podlegel. Star je bil šele 52 let. Mož je bil širokega obzorja, naprednega mišljenja in neustranjenega nastopa. Nameraval je dobiti nominacijo za predsednika Zedinjenih držav od republikanske stranke tudi letos, toda stranka ga ni marala.

BOŽIČNA DARILA

Poštni departament ponovno opozarja občinstvo, da zavrti z božičnimi darili za vojake v prekomorskih krajih morajo biti oddani na pošto najkasneje do 15. oktobra. Ker je 15. oktobra nedelja, ko so poštni uradi zaprti, pomeni to, da morajo biti take pošiljke oddane na pošto najkasneje 14. oktobra. Pačeti ne smejo presegati predpisane teže in obsega ter morajo biti dobro zaviti in pravilno in čitljivo naslovljeni. Na ovitku mora biti tudi točen naslov pošiljalca.

ALFRED E. SMITH

Dne 4. oktobra je po večtedenski bolezni v New Yorku umrl Alfred E. Smith, star 70 let, znana osebnost demokratske stranke. Smith je bil štiri termine governor države New York in leta 1928 je bil kandidat demokratske stranke za predsednika Zedinjenih držav, pa ni bil uspešen. Izvoljen je bil republikanec Herbert Hoover.

(Dalje na 4. strani)

VELIKA POTREBA ZA POVOJNO POMOČ

Ko bo vojna v Evropi končana, bodo prizadeta ljudstva potrebovala nujne pomoči. V prvi vrsti bodo seveda prišla v poštev živila in takoj za tem obleka, obnova in zdravila. To bo nujno potrebno in to bo ljudstvom v osvobojenih deželah dostavljeno, kakor hitro bo mogoče. Na to ogromno delo se je pripravila relifna administracija Združenih narodov, katere uradno ime je United Nations Relief and Rehabilitation Administration, ki je znana pod okrajšanim imenom UNRRA. Kot že samo ime pove, so v tej organizaciji zastopniki vseh Združenih narodov, po številu 44. Vsi bodo prispevali po zmognostih.

Za prvo silo je obljubljenega okrog dva tisoč milijonov dolarjev kapitala in vplačanega je dosedaj nekaj nad polovico. Največji del odprave na Zedinjene države, namreč 800 milijonov dolarjev, na Veliko Britanijo pride 320 milijonov dolarjev in na Kanado 77 milijonov. Vse tri omenjene dežele so že dale dotične fonde na razpolago. Nekateri druge države so prispevale del svojih kvot, nekatere pa še ničesar. Na Jugoslavijo, na primer, odprade kvota 70 tisoč dolarjev in je dosedaj prispevala pet tisoč dolarjev.

Prva konferenca koncila UNRRA se je vršila že meseca novembra v Atlantic Cityu. Na konferenci, ki se je vršila v letošnjem septembru v Montrealu, je bilo sklenjeno, da se z nabavo potrebščin oziroma s sklepanjem tozadevnih kontraktov nič več ne odlašajo, če tudi še ni vseh obljubljenih financ na razpolago. Verjetno je, da bo vojna v Evropi v bližnji bodočnosti končana in UNRRA mora biti pripravljena, da takoj prične s pošiljanjem nujne pomoči.

Kot že omenjeno, pridejo v prvi vrsti v poštev živila, namreč moka, žito, meso, sir, kondenzirano mleko itd. To se bo po večini nabavilo v Zedinjenih državah, in Canada ter v Južni Centralni Ameriki. Kolikor mogoče hitro se bodo poslale tudi najbolj nujne zdravniške potrebe in obleka in obnova, pa tudi blago za obleke in usnje za čevlje.

Sledile bodo druge potrebe, kot razna semena, orodja za obdelovanje zemlje, domače živali, stroji, oprema za bolnišnice in potrebna sredstva za preprečevanje kužnih bolezni itd. Naloga UNRRA je veličanska, da si je enkrat preračunala le za prvih šest mesecev po končanju vojne. Ko bo zadoščeno najbolj nujnim potrebam prebivalstva, bo se skušalo pomagati prebivalstvu, da si začne samo pomagati. V take svrhe bodo na primer kmetje potrebovali semena, pluge, vprežno živino itd. Dalje bo potreben gradbeni material, razni stroji in to drugih reči. Sovražnik je v zasedenih deželah, posebno na Balkanu, pobral večino domačih živali, skoro vse kovinske predmete, stroje, obleko, vozila, pohištvo, sploh večino vseh, kar je imelo zanj kakšno vrednost. V nekaterih pokrajinah je opustošenje večje, drugod manjše, toda ni dvoma, da je potreba pomoči povsod velika. UNRRA je s tako pomočjo vsaj za prvo silo pripravljena. Dom-

(Dalje na 8. strani)

ZGODOVINSKA JESEN

V naslednjem so v prostem prevodu navedeni nekateri značilni izrčki iz črtice "Usoda pšeničnega klasja," ki jo je napisal sloveči ruski vojni korespondent Ilija Ehrenburg.

"Jesen: gozdovi se niso pozabili odeli s svojimi zardelimi oblaci; kolesa vozov škripljejo in otroci odpirajo svojo čudno skrinjico, svojo prvo knjigo. Naša dežela je še vedno v prehodnem stanju. Vojna je ožgala zemljo in obraze naših žena. Na mejah naše domovine rdeča armada ruši sovražnikov odpor. Pogled na naše vojneke ob taboriščnih ognjih, na vsakdanjo Moskvo, na notranje strani časopisov nam ne predstavi veličine te ure.

"Vendar, o tej jeseni bodo pisali možje generacij, ki pridejo.

"Se ni dolgo, kar je Evropa ginila v podzemlju. Toda, kljubujoča koledarju, se je pojavila Proserpina, hčerka boginje rodovitosti, ne v pomladi, ampak v jeseni. Marzeljeza dviga kamenje na tlaku Pariza. Zvoniki Belgije brnijo.

"Junaki maršala Tita pozdravljajo rdečo armado. Nevihta je zadavljala po vsem Balkanu. Kmetje Slovaške in delavci češke so prešli v ofenzivo. Strelji, solze veselja, bombe, cvetlice, zastave, govori vsepoved. Stara Evropa je še vedno živa. Veliki novi dan jo čaka.

"Evropa in svet veta, kaj dolgujeta rusku ljudstvu. Ni moj namen podcenjevati naših junakov, zaveznikov, ki so invadirali fašistični brlog. Vsa čast in slava jim. Toda, ali bo podcenjevanje, če povemo, da so se mogli oni izkrcati v Normandiji in tako hitro napredovati od Cherbourga do Trierja zato, ker so tri dolga leta prej vojaki rdeče armade pobijali Nemce od Barenškega do Črnege morja, v močvirjih in stepah, v globokem blatu ali snegu, v zimskih viharjih in poletni vročini? Stalingrad ne bo izbrisan iz zgodovine Evrope.

"Mislim, da tisti ljudje na zapadu, ki niso ljubili našega ljudstva, tudi niso ljubili Evrope, sploh niso ljubili ničesar. Nekateri so nas z rožnatimi frazami zagotavljali, da s pobratinstvom s Hitlerjem, Musolinijem in Francmom branijo (Dalje na 4. strani)

VOJAŠKI STAN

Civilistom so malo znana razna dejstva iz vojaškega življenja, ki so na videz morda malenkostna, toda v praksi važna in samoumevna.

Jeklena vojaška čelada je v glavnem namenjena za protekcijo glave pred drobcem izstrelkov. V praksi pa se porablja v številne druge svrhe. Na primer, čelada je pripravna za zajemanje pitne vode iz studencev in potokov; porabi se jo lahko mesto lonca za kuhanje; napolnjena z vodo služi kot umivalnik za obraz in za britje, pa tudi za umivanje nog. Ako ni drugega v naglici pri rokah, je s čelado mogoče izkopati zakop v obrambo pred krogliami. Iz poškodovanega čolna, v katerega prihaja voda, je mogoče s čeladami odstranjati vodo.

Izposojevanje med vojaki na fronti ni običajno. Vsak posameznik se zaveda, da vojak, ki nosi svojo težko vojaško opremo, vključno pitno vodo, porcije živil, cigarete in drugo, je upravičen do vsega, kar prena-

(Dalje na 4. strani)

POVRATEK K ZEMLJI

Poročila prodajalcev nepremičnin iz vseh delov Zedinjenih držav javljajo, da si več in več ljudi nabavljajo domove v nekakri zemljišča za obdelovanje. Taka napol farmska posestva so navadno v okolici večjih industrijskih mest, ki bodo lahko dosegljiva z avtomobili, ko bodo omejitve z oziroma na slična vozila in gasolin ukinjene. Tudi med leti 1930 in 1934 se je bilo slično nakupovanje malih farm zelo razvilo, kar je bilo vprico velike brezposelnosti v industrijskih središčih razumljivo.

Vsekakor se zdi, da je sedanje nakupovanje zemljišč na deželi na bolj zdravi podlagi kot je bilo tekom gori omenjene depresije. Danes imajo taki prostorski mali farmerji več denarja in plačujejo nakupljeno zemljišča z domovi ali brez njih v polnem ali skoro v polnem.

Značilno je, da take male farme kupujejo tako industrijski delavci kot tako zvali delavci "belih ovratnikov." Večina med njimi gotovo računa, da bo sedanji veliki in splošni zaposlenosti po zaključeni vojni sedila večja ali manjša brezposelnost in se hočejo na to pripraviti. V časih brezposelnosti ali delne uposlenosti je v državi nje skromnega doma na deželi ceneje kot so najemnine stanovanj v mestih, in poleg tega je mogoče čas industrijske brezposelnosti koristno porabiti za obdelovanje zemljišč, kar kolikor toliko pripomore k prehrani družine. Tudi na malem zemljišču je mogoče pridelati znatne količine krompirja in razne zelenjave in skoro povsod se dobi prostor za nekaj perutnine. O tem so se prepričali mnogi, ki so tekom zadnje velike depresije našli pribežališče na lastnem ali najetem zemljišču na deželi. Teh izkušenj prizadeti niso pozabili in so jih povedali tudi drugim. Mnogi delavci, ki so že bolj v letih, se tudi zavedajo, da ko sedanja velika aktivnost v industrijah poneha, najbrž ne bo tam več mesta zanje, četudi bi bili morda še zmožni dela.

Poljedelski departament daje takim prostorskim delnim farmerjem sledeče pametne nasvete: prepričajte se pred nakupom, kakšne bodo prilike transportacije; ne zadožite se in skrbite, da vzdrževanje posestva ne bo predrago; pripravite se o dovoljnih virih vode; dajte ekspertom preiskati zemljo, za kakšne pridelke je primerna, in potem skušajte pridelati kar največ živil za družino in krme za domače živali. Nasveti so priporočljivi za vsakega pravega ali delnega farmerja.

SLOVENSKE VESTI

Jesensko veselico priredi društvo št. 148 ABZ v Finleyville, Pa., v soboto 14. oktobra zvečer. Veselica se bo vršila v S. N. Domu v Hackettu, Pa.

Slovenska šola S. N. Doma v Clevelandu, Ohio, prične s poukom mladine v soboto 14. oktobra ob 10. uri dopoldne. Sprejema se mladino med 9. in 16. letom starosti. Pouk se bo vršil v dvorani št. 2 novega sopleja Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave. Šolnine ni nikake. Poučevala bo Mrs. Antoinette Simičič.

V uredništvu Nove Dobe se je pretekli ponedeljek oglašila

(Dalje na 4. strani)

VAŽNA INDUSTRIJA

Skoro neverjetno se sliši, da spada med važne vojne industrije tudi čebelarja; pa je resnica. Iz cvetnega prahu in nektarja, ki ga čebele nabirajo na raznih cvetnih rastlinah, producirajo med in vosek. Za vojne svrhe prihaja v glavnem v poštev vosek. Vsak izstrelak, velik ali majhen, je pred odposlanjem na bojišče prevlečen s tanko plastjo čebelnega voska. Tudi za prevleko nekaterih delov letal in druge bojne opreme se rabi čebelni vosek. Nobena druga tvarina ni v take svrhe bolj primerna. Iz tega vzroka so čebelarji klasificirani kot važni vojni delavci.

Čebelarja je važna gospodarska panoga tudi v mirnih časih, ker med in vosek se rabita v različne civilne svrhe. V Zedinjenih državah je okrog pet milijonov panjev čebel, ki producirajo letno nad 150 milijonov funtov medu in odgovarjajoče količine voska. Še večje ga gospodarskega pomena kot produkcija medu in voska je čebelarja za rodovitost farmskih pridelkov. Čebele, ki na svojih kosmatih nogah in na rilčku prenašajo cvetni prah iz enega cveta na drugega, pospešujejo oprave ali oploditve, brez katerega rastlina ne more razviti sadu ali semena. Na primer, nekaterih vrst jablane imajo tako cvetje, da se ne oplodi samo, ampak mora priti na njihovo cvetje cvetni prah iz drugega jablan, da razvijejo sadje. To delo do neke mere vrši veter, v glavnem pa čebele in druge žuželke. Pametni sadjarji imajo med vrstami jablan, ki se ne oplodijo same, posajene drugih vrst jablane, da je v bližini cvetni prah za oploditve. Poleg tega si spomladi, ob času cvetenja jablan, izposodijo od čebelarjev panje čebel, katere namestijo po sadovnjakih. Tako je ustrezno čebelarjem, čebelarjem in sadjarjem. Nekateri delatelje in razne druge rastline se tudi ne oplodijo in ne nastavi jo semena, ako jim čebele ne pomagajo pri opravi.

Čebel je mnogo vrst in vsaka ima svoja posebna svojstva. Nekateri so zelo uspešni v nabiranju cvetnega prahu in nektarja, druge so odporne proti boleznim itd. S križanjem različnih (Dalje na 4. strani)

TRI EVROPSKE REKE

Tri evropske reke, ki igrajo važno vlogo v sedanji vojni, so Volga, Donava in Rena. Volga je vsesrbska reka, nadaljša reka v Evropi in največja reka v Rusiji. Izvira iz malega jezera med Valdajskimi hribi, nedaleč od Staraje Ruse, in se po 2400 milj dolgem teku izliva v Kaspiško morje. Glavno mesto Sovjetske Rusije, Moskva, stoji ob Volgi, in ob Volgi stoji tudi Stalingrad. Pri obeh teh mestih so bili Nemci ustavljeni, grdo tepeni in poginani nazaj.

Največja reka v Evropi je Donava. Izvira v Črnem lesu pri Badenu v Nemčiji in se izliva v Črno morje v provinci Dobruži, ki je pred to vojno pripadala Rumuniji. Njen 2000 milj dolgi tok vodi iz Nemčije preko Avstrije, Madžarske in Rumunije; teče mimo Beograda ter tvori nekaj časa mejo med Rumunijo na eni strani in Jugoslavijo in Bolgarijo na drugi strani. Na njenem spodnjem toku jo zdaj na znatno razdaljo kontrolirajo Rusi.

(Dalje na 8. strani)

NEMŠKA BARBARSTVA PO NAČRTU

Nemci smatrajo sebe za nekako izvoljeno ljudstvo že od nekdaj. Tako so bili vzgajani že več generacij. Njihovi voditelji so jim pripovedovali, da Nemci v vseh ozirom prekašajo druge narode; tako hvalisanje jim je ugajalo in s tem je rastla nemška aroganca. Te nemške vzvišenosti nad druge narode ni začel pridigati šele Hitler; on je našel med Nemci že zelo ugodna tla za ta nauk in ga je razvil do skrajnosti in absurdnosti. Na tej podlagi je bilo Nemce povsem lahko prepričati, da so baš oni določeni od usode, da zavladajo vsej Evropi in potem ostalemu svetu. Nikakega dvoma ne more biti, da je Nemcem vsaj del bojevitosti in vladaželjnosti prirojen. Zvrčati nemško bojevitost izključno na ekonomske razmere je nesmiselno. Saj nam je znano, da so bila in so še nekatera primitivna ljudstva bojevitost, druga pa miroljubna, dasi žive v prilično enakih ekonomskih razmerah. Na primer, nekateri indijanski rodovi so neprestano napadali svoje sosedje, medtem, ko so se drugi ukvarjali s primitivnim poljedelstvom in so skušali živeti v miru z vsemi sosedji. V Nemcih imamo torej bojevitost in vladaželjno plemo, ki je tako deloma po naravi, deloma pa vsled vzgoje.

Na sedanjo vojno so se pričeli Nemci pripravljati takoj po izgubljeni zadnji vojni, prepričani, da druga vojna jim bo prinesla zmago. Pripravili so se ne samo v vojaškem oziru, ampak pripravili so se tudi z načrti za direktno oslavljenje sosednih narodov. Z drugimi besedami rečeno, načrt je predvideval pobiti ali drugače uničiti toliko sosedov, da jim ne bodo več nevarni zaradi številčne premoči Nemcev. Zauzstaviti se mora rast sosednih narodov, množitev Nemcev pa se mora pospešiti. Posebno je Nemce vznemirjala rast slovanskih narodov, ki so se hitreje množili kot Nemci; rast teh slovanskih narodov je treba zaustaviti z vsemi sredstvi in ta cilj so Nemci dosledno zasledovali in ga še zasledujejo. V nobeni drugi deželi niso Nemci tako barbarsko nastopali kot v Rusiji, Poljski in Jugoslaviji. Milijone civilnega prebivalstva so hladnokrvno pobili, nadaljne milijone odvedli v sužnost, kjer so mnogi vsled težkega dela in pomanjkanja žalostno poginili, drugi pa ginejo vsled glada, mraza in bolezni na domačih tleh pod peto okupatorjev.

Nemci so iz okupiranih krajev pred vsem odvedli večino mladih ljudi, moških in žensk. Nekateri so vključili enostavno v svoje vojne sile druge pa so vpregli v težko delo. V mnogih krajih so pobrali tudi vse zdrave otroke ter jih odvedli v Nemčijo, da jih vzgojijo za pravovernice nacije. Narodi v okupiranih krajih se vsled tega niso mogli množiti; tisto malo pri-rastka, kar ga je kljub temu bilo, pa je v glavnem pomrlo vsled prirojene slabosti in pomanjkanja. Domače prebivalstvo okupiranih krajev je ne samo silno razredčeno, ampak tudi oslabiljeno za eno ali več generacij. Tisti izgnanci, ki se bodo po vojni vrnili iz nemške sužnosti ali ujetništva, bodo v znatnem delu izčrpani in bolelni.

(Dalje na 4. strani)

VSAK PO SVOJE

Po deželi se te čase razlega urnebesni klic: varčujte s papirjem! Odmev je sijajen. V restavracijah se moramo brisati z rokavi, iz mesnic nosimo štrene hot dogs preko ram in iz grocerijskih prodajaln nosimo kavo in fižol v žepih domov. Vse zaradi varčevanja s papirjem. Varčevanje s papirjem bi bilo all right, če bi to reč resno vzeli tudi politični kandidati; pa je ne. Pismoone se dan za dnem krivijo pod težo politične propagande, poštne skrinjice stokajo in koši v uradih prekipajo političnega navdušenja. Da vidite zdaj naša dva uredniška koša! Dobro, da so me v mojih bosopetih letih naučili zelje in repi tlačiti. Vsekakor je mogoče, da tistim kandidatom, kateri te čase porabljajo največ papirja, ga bo na volilni dan najbolj manjkalo. Namreč njim posvečenih papirnatih glasovnic.

V listih smo čitali, da so se tako Nemci kot Japonci zgržali nad nedavnim govorom predsednika Roosevelta. Mi bi sodili, da mu to ne bo škodovalo pri volitvah prihodnji mesec.

Ameriški reporter William Miller, ki je nastanjen v Rimu, piše, da je osebnost videl dokumente, ki dokazujejo, da so nekatere ugledne osebnosti v Ameriki dobivale podkupnino od italijanskih fašistov. Ameriške vojaške oblasti v Rimu so dotične dokumente zaplenile in jih poslale državnemu departamentu v Washington. Po vojni bo prišlo na dan marsikaj, kar marsikomu v Zedinjenih državah ne bo ljubo. In nam bo postalo jasno, zakaj so bili nekateri tako zvali stoprocentni Amerikanci tako navdušeni za naciste in fašiste in njihove kvizlinge.

Ameriški vojaki na evropskih frontah so že dobili zimsko obleko in perilo. Nemci zimskih oblek ne bodo potrebovali, ker jim bo dovolj vroče tudi v poletnih. Za to bodo poskrbeli zavezniški.

Dve leti je minilo v letošnjem septembru, odkar se je Hitler v bombastičnem govoru bahal, da vsi njegovi nasprotniki ne premorejo niti enega vojaškega poveljnika, ki bi se mogel meriti z njim. Zavezniške vojaške poveljnike je označil za skupno neznančev, tepcev in vojaških idiotov. Pa so ti vojaški idioti izvršili take čudeže v dveh letih, da so zavezniške armade ponekod že dosegle meje prave Nemčije in silijo preko njih. Naj bodo bogovi zahvaljeni za take vojaške idiole!

Britiški ministrski predsednik je nedavno rekel v parlamentu, da ni treba vsega verjeti in vsega za resno vzeti, kar se govori in piše v Zedinjenih državah zdaj pred volitvami. Pri-pomnil je, da ni nikjer drugje na svetu take široke svobode govora in tiska kot v Ameriki. Mi vse to že vemo, Angležem pa je bilo treba šele povedati. Vsekakor je to neke vrste kompliment za Ameriko.

V Ameriki smo tako navajeni, da hočemo vedeti vse, kaj se godi in kaj se namerava. Ako nam iz Washingtona vsega tega brž ne povedo, kričimo kot razvajeni otroci. V mirnem času je to vse prav in demokratično. V

(Dalje na 4. strani)

DOPISI

Braddock, Pa. — Nekaj delegatov in delegatinj je že poročalo v Novi Dobi o njihovih potovanjih na 17. redno konvencijo ABZ, ki se je v avgustu vršila v Rock Springsu, Wyoming. Zato mislim, da ne bo odveč, če se tudi jaz oglašim z nekaterimi vrsticami. Na splošno naj omenim, da kar se mo- jega potovanja v Rock Springs in nazaj tiče, je bilo bolj pri- jazno kot sem pričakoval v teh časih, ko nam tako zabičujejo, da ni treba delati gnječe na vla- kih zdaj, ko so tako prenapoln- jeni.

Ko sva podpisani in tovariš Anton Eržen iz Centra prišla 13. avgusta ob pol devetih zjut- raj na postajo v Pittsburghu, kva se tam sestala z gl. porot- nikom Mikcem ter delegati Kle- mencičem, Mikcem mlajšim in Želetom. Tako nas je bilo že šest skupaj. Delegat Mikec je imel nekaj neprimlik zaradi re- zervacije, vendar smo skupaj odpotovali proti Chicagu ob pol devetih. V Chicagu smo se ne- kako razdvojili, ker žele in oba Mikca so imeli rezervacije pre- ko Denverja, ostali trije pa sko- zi Omaha. Drugi dan ob devetih smo bili v Omahi, toda od tam do Rock Springsa je bila še dol- ga pot, naše rezervacije pa so bile potekle. Od tam je bilo tre- ba vzeti, kar je bilo mogoče do- liti, dasi smo vedeli, da v na- vadnih železniških vozovih je gnječa in vročina. Pa smo stis- rili nekaj napitnine porterju s prošnjo, da nam skuša dobiti kaj bolj udobnega, če more. Po daljšem iskanju nam je res- skomandiral prostor v vozu, ki je bil udoben kot Pullman. Na tistem vlaku smo dobili Mrs. Rose Svetich, Mertela, Oepka, Zgajnarja in še več drugih iz Minnesote, katerih imen se ne spominjam; tudi Matt Vogrich iz La Salle, Ill., je bil med nji- mi.

V Rock Springs smo se privo- zili v terek zjutraj ob štiri- h. Komaj stopim iz vlaka, mi že pomoli roko mlada ženska in pozdravi: "Dobro jutro, Mr. Hudale." Začudil sem se, odkod me pozna; pa je povedala, da iz konvencije iz Waukegana. Bila je Mrs. Jenko. Vse došle dele- gate so brž naložili na avtomo- bile in mlade šoferice so nas od- peljale na določena stanovanja. Sobotna Eržena in mene so od- ložile pred hišo Mrs. Fortuna in prijazna gospodinja nama je takoj hotela pripraviti zajtrk. Spati se ni izplačalo iti in po- nekolicem razgovoru se odpra- vim po mestu. Najprej sem vprašal za hotel Pilot Butte, ki sem ga lahko našel, in tam smo se nekoliko pogovorili z last- nico, Mrs. Keršnik, nakar smo jo mahnilo preko ceste. Bi- la je ura osem, ko je čas za od- prti salunov. Dotični salun obratujeta sobrata Mehle in Marcina. Tam smo že dobili Mrs. Mehle, ki me je takoj po- pozdravila vprašala, če bom kaj hud na konvenciji. Odgovoril sem, da ne vem, da bo, kakor bo sapa pihala. Nato smo se neko- liko pokopčali in nekoliko po- govorili, nakar smo odšli naprej po mestu. Imeli smo dosti pro- stega časa, ker smo došli v me- sto dva dni pred konvencijo, ker smo imeli potniške rezerva- cije tako napravljene.

Popoldne sem se sešel z dele- gati Zganjarjem, Oepkom in Lauschinom, ki so mi povedali, da jih je neki rojak povabil, da jih odpelje malo po okoliščini, in da lahko prisidem, če hočem. Vozil nas je rojak Bučar s svo- jim trukom, o katerem je pisal že sobrat Zganjar iz Minneso- te. Naložili smo se pred Mehle- tovim salunom, in jaz, kot zad- nih povabljenec, sem dobil se- dež poleg šoferja, menda za- to, ker je šofer Dolenjec, kate- ri je malo v Wyomingu. Vpra- šal sem ga, kako da je on za- šel tja, pa je odgovoril, da je tam že 14 let in da bo menda

kar še naprej ostal. Midva sva se svojo pot spredaj pogovar- jala in se nisva brigala, kako se imajo tovariši zdaj na truku. Kar zasliva kričanje. Jaz prav- im šoferju, da naj ustavi, ker je morda kateri potnik padel s truka. Tega ni bilo, pač pa so možaki lovili svoje klobuke po grmovju.

Sobrat Zganjar je omenil v svojem dopisu, da smo se bali, da ne bo začel truk kašljati za povratno vožnjo ter da bomo kar tam ostali in konvencijo za- mudili. Saj posebne škode bi morda ne bilo, samo mi bi dnev- nic ne dobili in organizaciji bi se nekaj prihranilo. Ampak ti- ste copake bi že pogrešili, samo da bi ne bilo kaj hujšega. Neki fant mi je potem v salunu v Rock Springsu rekel, da smo srečni, ker ni truk zastrajkal tam v divjini, kjer bi bili mor- da imeli opravke z medvedi. Fant se je seveda šalil, ker med- vedi pač ne živijo od divjega pelina, torej se ne zadržujejo tam. Iz Yellowstone parka pa je predaleč, da bi hodili na iz- prehod.

Kar se tiče mesta Rock Springsa, je dosti lepo, samo škoda, da ima samo eno indus- trijo, to je premogarsko. Pre- mog je za mene samo sedaj, ko se bliža zima. Sobrat Kosoglav iz Claridgea je na povratni vož- nji dejal, da Wyoming bi bil čisto lep kraj, če bi bil Bog, ko je svet ustvarjal, delal še osmi dan. Ko sem ga vprašal, kaj misli s tem, je odgovoril, da je pozabil Wyomingu, posebno ti- stemu delu, kjer stoji mesto Rock Springs, dati obleko. Če bi bili tisti hribi z zemljo pokri- ti, bi bili lahko z drevjem in ze- lenjem obraščeni, tako so pa kar goli pozimi in poleti. Kljub temu smo odnesli iz Rock Springsa lepe spomine, posebno vsled gostoljubnosti tamkaj- šnjih rojakov. Naj pri tej pri- liki izrazim zahvalo Mrs. Jo- hani Fortuna za vse udobnosti prijaznega stanovanja. Ob- enim upam, da nisem spravil v preveč slabo voljo z mojim dol- gim dopisom sobrata urednika, ki se je na konvenciji ubijal z zapisniki, zdaj se mora pa z na- šimi predkonvenčnimi in pokon- venčnimi doživljaji. Pozdrav vsem!

Martin Hudale,
delegat društva št. 31 ABZ.

Strabane, Pa. — Na seji po- družnice št. 55 SANS smo raz- motrivali, kako prirediti s pobi- ranjem denarnih prispevkov in oblike za naše nesrečne rojake v starem kraju. Po daljši raz- pravi smo prišli do zaključka, da naj vsako tukajšnje društvo izvoli na svoji seji dva zastop- nika. Ti zastopniki, kakor tudi drugi člani, ki se za zadevo za- nimajo, naj se udeležijo seje, ki se bo vršila 15. oktobra v dvo- rani SNPJ. Na omenjeni seji bomo določili, kako se bo orga- niziralo delo kolektanja oblike in denarnih prispevkov. Treba bo mnogo resnega dela, ker po- treba naših bratov in sester v starem kraju je velika. Morali bi takoj zbrati vsaj pol milijona dolarjev v to svrhu, kakor je priporočal Louis Adamič. Vse- kakor, kolikor zberemo, bo še vedno malo, prav za prav kap- lja v morje. Da naši rojaki v starem kraju potrebujejo te po- moči, kot je še niso nikdar prej potrebovali, tega se vsi zaveda- mo. Obenem pa tudi vemo, da jo zaslužijo, ker se tako juna- ške borijo proti svojemu besne- mu sovražniku, ki je tudi so- vražnik Amerike. Torej, vsi, ki imamo srca na pravem mestu, na delo!

Dramsko društvo "Soča" je na svoji poletni seji, ki se je vršila 27. septembra, sklenilo prispevati \$50.00 za jugoslovansko pomožno akcijo. Naj bi ime- lo dosti posnemovalcev!

Ob priliki zborovanja Ameriško-slovanskega kongresa v Pittsburghu nas je prišel obi- skati tudi Mr. F. Zaitz iz Chica- ga, ki nam je dal mnogo dobrih

priporočil z ozirom na zbiranje pomoči za naše starokrajске rojake. Naselbina Strabane ni bila nikdar med zadnjimi, kad- dar se je šlo za kako dobro in premenito stvar, zato upam, da se bo častno izkazala tudi glede pomoči našim bratom in ses- tram v starem kraju.

Mary Tomšič.

LaSalle, Ill. — Sedemnajsta redna konvencija ABZ, ki se je v letošnjem avgustu vršila v Rock Springsu, Wyo., je za na- mi. To je bila moja 18. konven- cija pri raznih bratskih in dru- gih organizacijah, in po mojem mišljenju je bila ena najboljših. Upam, da smo v danih raz- merah napravili najboljša pravi- la za članstvo. Sicer ne more biti govora, da bi bilo z njimi prav vsem ustrezno, ker če bi bilo tako, bi nadaljnjih konven- cij sploh več ne bilo treba. Mi- slim pa, da smo ustregli večini, in to je precej. Po mojem mne- nju je bil na konvenciji izvor- ljen dober odbor in upam, da bo z novoizvoljenim odborom ABZ tudi v bodoče tako dobro napredovala kot je dosedaj. De- legacija je bila inteligentna, kar se je najbolje pokazalo s tem, da je svoje delo završila v štirih dneh; to je vsekakor re- kord pri naših podpornih orga- nizacijah, katere poslujejo po vsej Ameriki. Zvišali smo asse- sment za 10 centov na člana me- sečno, kar je bilo potrebno z ozirom na vojne razmere, da ne bo nikdo prikrajšan na izplači- lu smrtnine. Če bi ne bilo vojne, bi tega ne bilo treba. To zviša- nje pa je le začasno. Izboljšali smo nekaj tudi glede plačevanja bolniških in operacijskih podpor.

Kar se potovanja tiče, je bilo nekoliko težav in neprimlik, toda vseeno smo vsi srečno prišli v Rock Springs in od tam do- mov. Dežele Wyoming bi pa jaz ne zamenjal za Illinois. Pa te- mu se ne da pomagati. Nekate- re države so pač lepše in rodo- vitnejše kot druge. Imajo pa ro- jake v Wyomingu nekaj, česar mi tukaj nimamo, namreč, da se lahko zabavajo z lovom na raz- no divjačino. Dalje je tam izra- zita tipična zapadna prijaznost in gostoljubnost. V tem oziru, mislim, so vsi delegati odnesli od tam lepe spomine. Jaz sem bil za časa konvencije nastan- jen pri družini Malinar, kjer sem bil z mojim tovarišem Jos. Mertelom deležen vsestranske postrežbe in naklonjenosti. Prav lepa hvala Malinarjevi družini in prijazen pozdrav vsem. Ako bi me še kdaj pot na- nesla na zapad, ne bom pozabil jih obiskati. V prav lepem spo- minu mi bo tudi ostala gostinja Toma Kosa; tudi tam bi se rad še kdaj oglašil, če bi bila pri- lika. Zelo prijazen in čist je hotel Mrs. Mary Keršnik, ki ga vzorno vodi s svojima dvema prijaznima hčerkami. Mrs. Jen- kot tajnica konvencije pri- pravljalnega odbora, se je po- najbolj možnosti trudila, da zadovolji delegacijo. Istotako tudi sobrat Valentin Marcina, ki je bil tako rekoč noč in dan na delu s postrežbo delegacij. Vsem skupaj najlepša hvala! Kar se mene tiče, ne bom po- zabil prijaznih rojakov in roja- kinj v Rock Springsu.

Zdaj pa še nekaj lokalnega. Na konvenciji sem zastopal tu- kajšnji društvi št. 3 in št. 124 ABZ. Obe društvi zborujeta na tretjo nedeljo v mesecu; prvo v cerkveni dvorani, drugo pa v Slovenskem domu. Meseca sep- tembra sem želel podati poro- čilo obema društvoma, ter sem čakal do 10 minut do ene ure popoldne pri cerkveni dvorani, kjer zboruje društvo št. 3; ker pa nisem videl nobenega člana, sem odšel na sejo mojega dru- štva št. 124. Člani društva Da- nica, št. 124 in društva št. 3 ABZ so vabljeni, da pridejo na sejo v nedeljo 15. oktobra; vr- šila se bo v Slovenskem domu in se bo pričela ob pol dveh po- poldne. Potem se bo vršila tudi

seja postojanke št. 49 SANS. Prišli naj bi na sejo tudi člani društva št. 3 ABZ. Ali pa naj preložijo svojo sejo na drugo nedeljo v mesecu, da jim bom lahko dal moje konvenčno po- ročilo. Vse ostale nedelje v me- secu imam druge seje, včasih tudi po dve. Pozdrav vsej dele- gaciji 17. redne konvencije in vsemu članstvu Ameriške brat- ske zveze!

Matt Vogrich,
delegat 17. konvencije.

Chisholm, Minn. — Pazno za- sledujem v listih poročila iz drugih naselbin, kako rojaki zbirajo prispevke za JPO,SS v pomoč našim nesrečnim roja- kom v starem kraju, katero po- moč jim bo mogoče poslati že v bližnji bodočnosti. Tudi tukaj na Chisholmu smo precej prid- no na delu za to plemenito stvar. Spet smo nabrali in po- slali glavnemu blaga niku JPO,SS štiri sto dolarjev. Do te vsote je največ pripomogla pri- reditev igre "Z vero v vstaje- nje," ki je bila prav dobro iz- padla. Vse priznanje agilnemu rojaku Franku Tekautzu, ki je igralce tako dobro izvežbal, isto- tako pa tudi igralcem, ki so se s tako vneto učili svojih vlog, da so jih res izvrstno izvedli. V plačilo naj jim bo zavest, da so s tem pripomogli k financam, ki bodo nekoliko olajšale gorje naših bratov in sester v starem kraju.

Dosedaj se je od tukajšnje po- družnice št. 3 JPO,SS odposla- lo na glavni urad že \$1.011.60. To je precej lepa vsota za tako naselbino kot je naša. Seveda, lahko bi bila še večja, če bi mo- gli vse rojake zainteresirati za to plemenito akcijo. Vsekakor z nabiranjem prispevkov še ni- smo končali. Kdor se ni nič pri- speval, ali kdor je že prispeval, pa more še kaj prispevati, naj svoj dar izroči lokalnemu taj- niku ali kateremu drugemu uradniku podružnice.

Pridelke, ki so zrastle na na- ših vrtovih, smo že pospravili. Letina je bila prilično dobra; ie krompir se ni prav dobro ob- nesel, ker je bilo preveč dežev- no spomladi. Dne 1. oktobra je tukaj padel sneg ves dan in je pokazal, da bo tudi letos bel kot je bil druga leta.

Zadnja seja postojanke JPO, SS je bila bolj slabo obiskana. Ne vem, kaj je temu vzrok. Eno uro časa bi že eden ali drugi mogel žrtvovati za poset seje. Prihodnja seja se bo vršila 26. novembra in tukajšnji rojaki so že zdaj vabljeni, da jo posetijo. Jaz bom posetnikom povedal, kako je Ribničan izvalil žrebe- lo iz buče. Pridelal sem nekaj takih buč na mojem vrtu in jih bom par poslal našemu uredni- ku; morda se bo iz katere kaj izvalilo. Pozdrav vsem!

Louis Ambrozich,
tajnik postojanke št. 3
JPO, SS.

Joliet, Ill. — Na prihodnji se- ji društva Sv. Petra in Pavla, št. 66 ABZ, ki se bo vršila v nede- ljo 15. oktobra v navadnih pro- storih, bomo imeli posebno slo- vesnost. Na našo službeno za- stavno bomo slovesno pripeli za- to zvezdo v spomin za našega pokojnega člana, sarženta Franka Zugel, ki je žrtvoval svoje življenje v vojaški službi nekje v Angliji. Naše društvo je poslalo v vojno službo Zedi- njenih držav 54 svojih članov, in za vse bodo pripete zvezde na zastavo. Pri slavnosti bo sode- lovala Ameriška legija, cerkve- ni pevski zbor in več dobrih go- vornikov.

Društvena seja se bo pričela ob 1. uri popoldne, gori ome- njeni program pa se bo začel iz- vajati ob 2.30. Člani so vablje- ni, da gotovo pridejo na to slo- vesnost, in pripeljejo naj tudi svo- je prijatelje s seboj. Vsak bo dobrodošel. Vstopnine ne bo no- bene.

Ker so me nekateri člani vprašali, kdo je bil srečen na naši zadnji seji, naj povem, da

15 dolarjev je dobil Joseph Murphy, 112 Nicholson St., 10 dolarjev pa Antonia Suštarsich, 909 Meadow Ave., Rockdale. V imenu društva se želim zahva- liti vsem, ki so knjižice proda- jali, in seveda tudi onim, ki so jih kupili. Lahko bi se bilo ma- lo več iztržilo, toda tudi s tem, kar se je izvršilo, si je naša bla- gajna nekoliko opomogla. — Za društvo št. 66 ABZ:

Peter Musich, tajnik.

White Valley, Pa. — Štiri le- ta se nismo videli, dne 21. avgu- sta pa je prišel domov na 20- dnevni dopust moj sin, štabni saržent John S. Kern. Bil je v Indiji 31 mesecev, tam so se vkrcali na ladjo 11. julija in v Californijo so prišli 12. avgu- sta. Po 20-dnevnem dopustu do- ma je odšel v Florido in od tam v Nebraska. Koliko časa bodo ostali tam, ne ve.

John je bil med prvimi ame- riškimi vojaki, ki so bili po na- povedi vojne odpremljeni pre- ko Pacifika najprej v Avstrali- jo in potem v Indijo. Tudi tam so bili večkrat prestavljeni. En- krat je bil hudo bolan za mala- rijo. Vsi so bili zelo veseli, ko je prišlo povelje, da bodo odpoto- val nazaj v Zedinjene države. John je v ameriški vojaški služ- bi že od leta 1935 in je mehanik pri letalstvu. Služil je na raz- nih letalskih postajah, in sicer v Virginiji, Illinoisu in Cali- forniji.

Vse nas je seveda veselo iz- nenadil njegov prihod. On je prvi od tukaj, ki je prišel do- mov od tako daleč. Žal, da je dopust tako hitro potekel ter je moral svoje reči pospraviti in spet oditi v službo. Matere, ki imajo svoje sinove v vojni službi, že vedo, kako je, ko se sin po kratkem dopustu spet poslavlja. Da bi bilo pač že en- krat te grozne vojne konec in da bi se naši sinovi zdravi vrnili domov!

Frances Kern.

Chicago, Ill. — Redna me- sečna seja društva Illini Stars, št. 170 ABZ, se bo vršila v na- vadnih prostorih v sredo 18. ok- tobra in se bo pričela ob 8. uri zvečer. Vsi člani in članice so vabljeni, da pridejo na to sejo, ker bomo imeli več važnih zadev za rešiti. Med drugim bomo mo- rali nekaj ukreniti glede naše društvene blagajne. Z blagajno je tako, da če se vedno jemlje iz nje in nič vanjo ne prinaša, se začneja sušiti. Pogovorili se bomo, kakšnih vitaminov potre- buje in kako jih dobiti. Na sep- temberski seji nam je naša de- legatinja dala zelo lepo poro- čilo o 17. redni konvenciji ABZ. Škoda, da ni bilo več članov in članic navzočih. Naše društvo šteje zdaj več članov kot jih je štelo kdaj prej, toda pri tem ne smemo ostati, ampak skrbeti moramo, vedno za pritek novih članov. K sklepu se enkrat va- tim vse člane in članice na sejo 18. oktobra. Sestrski pozdrav in na svidenje! — Za društvo št. 170 ABZ:

Mary Golenko, predsednica.

Chicago, Ill. — Sedaj, ko so konvencije in počitnice minile in so nam ostali le še spomini, se človek čuti nekako dolžnega zahvale dobrim ljudem in prija- teljem za lepe ure, ki jih je pre- živel med njimi. Podpisana in- moj soprog se posebno letos z veseljem spominjala lepih po- čitnic, ki sva jih dva tedna užila v Minnesoti, na lepem ely- skim griču in okoliščini. Kratkoča- sila sva se z ribolovom in z na- biranjem borovnic. Seveda, to je bilo čez dan. Pa dnevi so bili prekratki, ker smo se želeli za- bavati tudi v večernih urah; včasih je skupni "siht" znašal kar 20 ur. (A, to so bile počit- nice? Op. ured.). Seveda pono- čni nismo lovili rib in nabirali borovnic. Ampak, žal je lahko vsakemu tistemu, ki se ni ude- ležil enega tistih lepih večerov v Jos. Grahekovi poletni hiši ob jezeru White Iron. V družbi ve-

selih prijateljev so ure tekle kot minute. Šal ni bilo konca, niti tistih poskočnih, ki ne sa- mo segečejo, ampak dobesedno zžejo podplate. Imeli smo tudi plesnega učitelja, ki nas je učil "new step"; to je bil Joe, brat Mrs. Grahekove (naj oprost, ker sem njegovo drugo ime po- zabila.) Seveda, starejšim lju- dem novi ples ne gre tako hitro v glavo niti v noge, torej smo kar na mestu sklenili, da bomo drugo leto z učenjem nadalje- vali, če bomo zdravi. Mogoče bo do takrat na programu že kaj novega. Prav iskrena hvala za lepo in prijetno družbo!

Zahvalim se prav iskreno tu- di Mr. in Mrs. Joe Grahek, ki sta bila tako prijazna in sta na- ju vedno vabila k njima na tisti krasni grič ob jezeru. Vzela sta naju tudi s seboj nabirat borov- nice; to je bilo špasa! Hvala tudi Mr. in Mrs. Math Černe- ter Mr. in Mrs. Sever, mlajši, za prijetno družbo. Iskrena za- hvala naj bo izražena tudi Mrs. Svetich in njenemu možu, ki sta takoj prvi dan najinega bivanja na Elyu začela skrbeti, kako bi nama uredila najine počitnice kar najbolj prijetne. In reči moram, da se jima je to v polni meri posrečilo. Še nikoli nisem svojih počitnic tako uživala kot letos. Prav lepa hvala torej te- bi, Rose, in tvojemu soprogu.

Stanovala sva v hotelu, toda večino podnevnih ur sva preži- vela doli ob Silver Rapids, kjer imata Mr. in Mrs. Frank Jenko lepo letovišče prav na obali jezera. Priporočila sva se Mrs. Jenko, ki naju je vsako jutro zapeljala tja in na večer spet pripeljala nazaj v mesto. To je bila posebna usluga, in vem, da je bilo dosti iz prijateljstva narejeno. Sploh sva se pri Jen- kovih počutili doma. Mr. Jenko je skrbel, da sva nalovi- la dovolj rib in jih pripeljala nazaj v Chicgo, kjer jih je kar en dan odšlo 60 funtov po poti vsega posvetnega. Mnoge se- zdaj skomina po okusnih min- nesotskih ribah. Poprej, ko se Mr. in Mrs. Jenko zahvalim za vse, naj še povem, kako sva se nekega dne z Mrs. Jenko izgu- bili druga od druge pri nabi- ranju borovnic.

Bilo je na neki finski farmi in borovnic toliko, da je bilo vse višnjevo. Mrs. Jenko se je ne- kako oddaljila od mene, in, ko je prišla farmerica, sva jo za- čeli klicati. Pa ni bilo nič od- govora. Farmerico je začelo skrbeti, mene pa še bolj. Pravi- lili so, da je dosti medvedov v hčstah, pa mi je prišla na mi- sel tista zgodba o hrvaškem možu, ki se je v hosti izgubil in mu je medved glavo pojedel. Kako so ga poznali brez glave, zgodovina ne pove. Vsekakor so šli njegovo ženo vprašati, če je kume imel glavo s seboj, ko je šel v hosto. "Imel jo je, imel," je žena odgovorila, "saj je še na božični večer z nje peval." Take misli so mi rojile po gla- vi, in ni čudno, da sem bila v strahu. Farmer jo je šel potem iskat, in se je zdrava vrnila. Tu- di glavo je imela, tako, da smo vedeli, kdo je. Hvala vam, Mr. in Mrs. Jenko, za vse, kar sta storila za naju. Ne mine dan, da se ne bi vaju z veseljem spo- minjala.

V lepem spominu so nam ostali tudi Mr. Vertin, John in Simon, ki strežeta za baro v J. N. Domu, ter Mr. in Mrs. Cham- pa. Slednja sta si mnogo prizna- devala nama delati družbo, da- si sta bila zelo zaposlena ravno pred konvencijo. Tudi naš glav- ni tajnik Mr. Zbašnik je našel čas, da naju je obiskal, dasi je bil takrat doma na dopustu od vojakov sin Gilbert. Tudi z Mrs. Zbašnik sva se bolje spoznala, ker smo bili večkrat skupaj. Tem vsem naj velja, da kadar pridejo v Chicgo, naj si vzma- zajo malo več časa, da jim tudi mi nekoliko izkažemo našo po- strežljivost in prijateljstvo. Vsem najlepša hvala, in, na svi- denja; če ne prej, prihajajo v poletje.

S konvencije v Rock Springsu sva prejela kartice od številnih delegatov in delegatinj. Lepa hvala vsem, ki so se naju spom- nili. Bivšim prijateljem mojega moža pa ne vem, kako povrtni uslugo, ki so jo meni storili; že vedo kako. Brez njih dela ne bi bila imela tako lepih počitnic v Minnesoti. Pa tudi vsaka kušnja prav pride. K sklepu mojega dolgega dopisa pozdrav- ljam vse člane in članice Ame- riške bratske zveze.

Mary Golenko.

Johnstown, Pa. — Nerad po- vzročam sobratu uredniku že itak veliko delo, ki ga ima zdaj po konvenciji, toda nekoliko se pa vendar moram oglašiti in s tem dokazati, da še travo tla- čim. V listih se sploh malo oglašamo iz Johnstowna. Glav- ni vzrok za to je menda, ker smo preveč zaposleni; celo bol- niki smo prišli za metle in bri- sače. Seveda je pa tudi plača temu primerna.

Pri našem društvu št. 16 ABZ imamo dosedaj 32 članov v vo-jni službi Zedinjenih držav. Do- sedaj, kolikor nam je znano, so še vsi pri življenju. Ranjena pa sta bila že dva, namreč Edward Fink in Louis Brunskole. Pri je bil poškodovan na vodi, dru- gi pa, ko se je v Franciji spu- ščal s padalom na tla. Podrob- nosti mi niso znane.

Na seji 17. septembra je bilo podano poročilo društvenih nadzornikov, ki je bilo jako po- voljno. Društvena blagajna je prilično narasla. Oskrbnik je pritril in dostavil, da bi bi- la lahko še boljša, če bi člani bolj množestveno posečali društvene seje ter tudi ob dru- gih prilikah prihajali v naše prostore, mesto da zahajajo drugam.

Sedemnajsta redna konven- cija je napravila rekord s tem, da je izvršila svoje delo v štiri dneh. Kolikor je meni zpa- ro, nobena večja slovenska or- ganizacija še ni napravila take- ga rekorda. Zaključki konven- cije mislim, da so v splošnem dobri, toda vseh članov niso za- dovoljili. Posebno nezadovoljni so tisti, ki so zavarovani le za 500 dolarjev smrtnine, pa mo- rajo plačevati ravno tako po 10 centov naklade mesečno v vojni fond kot drugi, ki so zavarovani za tisoč dolarjev ali več. Njihov mnenje je, da tisti, ki so višje zavarovani, bi morali plačeva- ti tudi višjo naklado.

Videti je, da se vojna v Evro- pi bliža koncu in da bo naša jedna Jugoslavija kmalu osvob- ojena krutih okupatorjev. Ravno danes sem dobil poročilo od "War Relief Fund of Ameri- cans of South Slavic Descent" v New Yorku, da so dobili uradno dovoljenje za nabiranje in po- šiljanje materialne pomoči na- rodov v Jugoslaviji. Rojaki, ki imajo za prispevati ponosno, toda še dobro obleko, naj jo pri- pravijo, da bo pri rokah, kadar se oglašijo nabiraleci. Zato bo poskrbela lokalna postojanka pomožne akcije. Bratski po- zdravi!

Jerry Gorenz,
tajnik društva št. 16 ABZ.

Chicago, Ill. — Na septem- berski seji društva Illini Stars, št. 170 ABZ, je bilo sklenjeno, da se potom Nove Dobe poveže vse člane in članice na prihod- njo sejo, ki se bo vršila v sredo 18. oktobra v navadnih prostori- h. Treba je, da ukrenemo ne- kaj v korist naše društvene bla- gajne. Leto se bliža koncu in tje- ta bo plačati društvene uradnike. Naše društvo je ve- dno radodarno v podpiranju raznih dobrotelinskih ustanov in s tem se naša blagajna manjša vsak mesec.

Za izredni aserment ni nihče navdušen, zato prosim, da pri- dejo vsi člani in članice na se- jo 18. oktobra in povedo, kako naj se ukrene, da bo volk sit in ovca cela.

(Dalje na 3. strani)

DOPISI

(Nadaljevanje z 2. strani)

Člane in članice opozarjam, naj ne pozabijo, da je od 1. septembra naprej mesečna naklada v znesku 10 centov na člana. To naj upoštevajo posebno tisti, ki pošiljajo svoje asesmentne po pošti. In vsi člani in članice so prosi, da so točni s plačevanjem svojih asesmentov.

Danes, ko to pišem, je v Chicagu zelo lepo vreme in toplo. Mer kaže 70 stopinj. Upam, da ostane vreme tako prijetno vsaj do 18. oktobra, da bodo vsi člani lahko prišli na sejo. Pozdrav vsemu članstvu! — Za društvo št. 170 ABZ:

Agnes Jurčič, tajnica.

Aurora, Minn. — Naše društvo št. 85 ABZ je v sedanji vojni izgubilo svojega prvega člana. Na francoski fronti je bil dne 31. avgusta ubit sobrat Albin Jaeger. Njegova žena je prejela tozadevno uradno sporočilo dne 19. septembra. Pokojnik zapušta mlado ženo, mater, tri brate in tri sestre ter več drugih sorodnikov. Rojen je bil tu v Aurori, Minn., 4. marca 1915.

Smrt mladega moža pomeni težko izgubo za njegovo mater, ženo ter brate in sestre. V imenu našega društva naj bo vsem izraženo globoko sožalje. Tudi naše društvo bo pogrešalo Albin Jaeger kot svojega dobrega člana in ga bo ohranilo v spoštljivem in bratskem spominu. Svoje življenje je dal za obrambo naše svobode in demokracije. Naj mu bo lahka tuja zemlja, ki katere osvoboditvi je tudi pokojni Albin pomagal. — Za društvo št. 85 ABZ:

Matt Anzeic, tajnik.

Detroit, Mich. — V marcu t. l. smo si osnovali podružnico Zdrženega odbora južnoslovanskih Amerikancev, da smo pripravljeno, ko bo možno natočiti prvo ladjo, ki bo vozila našo pomoč v obleki, obuvalu, medicini, hrani, in drugih življenjskih potrebščinah našemu južnoslovanskemu narodu, ki si je priporočil spoštovanje člega sveta, ter še tako silno trpi v tej strašni vojni.

Odposlali smo naš prvi pripevek k skupni pomoči naših junakov in junakinj, 185 velikih napolnjenih vreč (6 ton) v New Yorksko skladišče, da se takoj naladijo, ko pride ladja. Jugoslovanski pomorščaki, ki so že toliko žrtvovali in še žrtvujejo, bodo dostavili brezplačno našo pomoč v jugoslovansko luko. Ti vrli sinovi lepega Primorja, ne zahtevajo nobene plače za svoje težko delo. Vsak dan in noč trevaajo svoja življenja. Vodi jih samo ena misel, ena želja pomagati narodu, ki ga je podivjana nemška, laška in madžarska fašistična druhal tako neusmiljeno mučila in morila. Naš narod silno strada, brez obleke in hrane, živi le v pričakovanju, da mu skoro zasije dan svobode.

Bratje in sestre, naša sveta dolžnost je, da takoj pomagamo. Naša podružnica ZOJSA ima svoje prostore na 2539 Woodward Ave., 305 Hofmann Bldg. Tu se zbira obleka, obuvala i. t. d. šiva krpa, snaži, pakira. Jugoslovanske žene (Srbinke, Hrvatice, Slovenke, Bolgaro-Macedonke) vse v lepi slozi delajo skupaj. Vsi, ki se niste poslali ponošene obleke, obuvala i. t. d. ste prosi, da to takoj storite. Naš narod potrebuje vse, ker mu je bilo vzeto vse. Treba bo več ladij, da se vsaj malo ublaži veliko pomanjkanje in reši smrti one, ki so preživeli vse te strahote in silno trpljenje. Obleko očistite. Komur ni možno dostaviti obleke osebno, naj javi naši ZOJSA podružnici na naslov: 2539 Woodward, 305 Hofmann Bldg., z dopisnico, ali telefonira Madison 2864, da se pobere.

V nedeljo 15. oktobra ob 3. uri popoldne sklicuje podružnica Zdrženega odbora južnoslovanskih Amerikancev shod v Northern High School, Woodward in Clairmont. Glavni govornik bo Rev. E. Gloear iz Akrona, Ohio. Govoril bo kako lahko pomagamo narodu v stari domovini. Pridite vsi, ki imate srce za narod, iz katerega izhajate. Slišali boste o strašnem trpljenju in nadčloveški borbi naših bratov in sester preko morja. Vstopnine ni.

V kratkem se bo pričelo s pobiranjem prostovoljnih prispevkov od hiše do hiše za naš narod v stari domovini. Ne izgovarjajte se: "Dam svojim." Dolgo bo še, predno bo mogoče poslati pomoč posameznikom svojem. Če hočete res pomagati, dajte takoj. Milijon Jugoslovancev je v skrajni bedi, bojazni, da umro, če jim ne pomagamo takoj. Dva milijona jih je postalo žrtev bestialnih naci-fašistov, le naša krivda bo, če ne rešimo one, ki jih še lahko. Krivica, ki se je storila po prvi svetovni vojni, se ne bo ponavljala, zato jamči odbor osvobodilne fronte, ki je izbral najboljše može in žene iz ljudstva samega, da bodo pravično delili pomoč onim, ki so res potrebni. Zato dajte kar največ morete, dobili bodo tudi vaši najbližnji sorodniki, če so potrebni. Vsak, kdor da ruje \$100.00, bo prejel po zaključku nabiranja posebno izkaznico, ki bo v ponos vam in vašim potomcem.

Vabim vse, ki so voljni pobirati od hiše do hiše, da se javijo takoj, ker pričeti moramo s tem plemenitem, a težkim delom nemudoma.

Drage sestre, v našem jugoslovanskem središču je posla za vse, katere hočejo pomagati. Sestre Mary Jurca, Mary Knez, Elizabeta Plahar (zadnji dve sta vso drugod nabralo obleko osnažile, pokrpale in polikale same doma in jo dostavile v naša skladišča) in Lia Menton so že aktivne v tem oziru. Mary Rant že pridno zbira obleko. Sestre Dugar, Kapel, Lapanja so pa objavile, da bodo pričele sodelovati. Upam, da se bodo še mnoge javile k sodelovanju.

Lia Menton.

Pittsburgh, Pa. — Pred kratkim je bilo poročano iz naše selbine, da smo ustanovili pomolno akcijo, sedaj pa želim podati nekoliko več podatkov o našem delovanju. Na ustanovni seji smo namreč sklenili, da bomo o tem poročali v vseh slovenskih listih, da bo vsak vedel, kako bo napredovala naša kampanja.

Če pomislimo, da je naša kampanja šele v razvojni dobi, so nekatere marljive žene, ki so šle takoj na delo, dosegle naravnost neverjetne uspehe. Poročajo, da so povsod našle veliko simpatij do narodov v Jugoslaviji. Poleg toplih želja, da bodo kmalu osvobodjeni, so ženske dobile denar za nakup zdravil in obleke skoro v vsaki hiši. To je naravno, saj tako hrabrega naroda ne sme nihče zapustiti v njegovi kritični uri, najmanj pa mi Slovenci, ki smo najbolj ponosni na njihovo vstrajno borbo.

V prvih dneh smo dobile preko \$300.00 v gotovini in okrog 100 zabojev dobre obleke. To je dovolj dokazov, da lahko veliko zberemo, ako se vsi složno damo na delo za zbiranje pomolnih sredstev. Le predstavim si nepopisno veselje, kadar dobijo prvo darilo od svojih ožjih bratov iz Zdrženih držav! In upamo, da ga dobijo kmalu, predno pride hud mraz!

Človek se ne boji truda, kadar gre okrog Slovencev in tujih prijateljev, ko dobiš pri enem \$5.00, pri drugem \$10.00 itd. Kmalu bomo priobčili tudi imena darovalcev, zato se pripravite, da ne boste izpuščeni iz častne liste. Vaš prispevek bo prišel kot rešilno sredstvo, da

otmemo gotovi smrti otroka, mater-partizanko in ostale ranjence, da jim olajšamo križev pot do končne zmage in svobode!

Ob četrtkih in petkih zvečer pa vabimo ženske, da pridejo v Slov. dom, da pomagajo prišiljati gumbce in zakrpati kako luknjico in razvrstijo čisto obleko. Moški pa naj pridejo ob petkih zvečer, da spravijo stvari v zaboj, da bo vse šlo hitreje naprej na parnik.

Zbiranje obleke je naporno delo. Vsak, komur ni predalet, je naprošen, da prinese sam v Slov. dom ali pa na sledeče zbirne postojanke, katere so na razpolago širom naselbine: An-Plantan, 5560 Camelia St.; K. Bubash, 5231 Poe Way; F. Trempus, 42—48th St.; J. Hrvatin, 5417 Butler St.; Jos. Mestnjak, 1104 High St., N. S. Pauline Fabec, tajnica.

Sheboygan, Wis. — Prva pomoč. — Zdrženi odbor južnoslovanskih Amerikancev, nas je z veseljem obvestil, da je prejel od President's War Relief Control Boarda postavno dovoljenje za nabiranje in odpošiljanje materialne pomoči v Jugoslavijo.

Zastopniki jugoslovanskega pomožnega odbora, slovenske sekcije, št. 4 v Sheboyganu, Wis., smo se sestali na svoji seji, ter podvzeli takojšnjo akcijo, da se čim prej zbere in odpošlje prvo pomoč v staro domovino našim bratom in sestram, kateri danes hirajo in umirajo radi pomanjkanja hrane, obleke, zdravil in strehe.

Potreba je ogromna in prva pomoč zelo nujna. Zato prosimo JPO-SS št. 4 vse rojake in rojakinje v Sheboyganu in okolici, da zberejo čim več obleke in obutve nove ali stare, posteljno perilo, odeje itd. ter naj prinesejo v tednu od 15. do 21. oktobra v Slovensko šolo. Član odbora bo vsak dan v šoli od 12. do 6. ure popoldne, da bo vsakega vpisal, kdor bo daroval. Kdor ima več obleke, tako da mu ni mogoče prinesiti, ta naj pokliče enega sledečih: Frank Remšak, Martin Jelenc ali Anton Debevec, da pride iskat obleko na dom.

Prosi se pa vse rojake in rojakinje, da vsak daruje kolikor mogoče. Vsak komad bo dobrodošel, pa naj bo otroško perilo, moške obleke ali ženske reči. Potrebno pa je, da bo vsak kos bil vsaj toliko v dobrem stanju, da bo še za obleči. Predvsem pa se prosimo vse in vsakogar, da se perilo dostavi čisto in oprano, ni pa potrebno, da bi bilo izlikano.

Ne bodimo sebični in ne posnemajmo sebičnosti, kateri pravijo: bom že svojim poslal! Muka, beda, glad in trpljenje je prav tako neznosno za tvoje kot za mojeja svojca. Ljubi bližnjega svojega kot sam sebe, in ne bodi sebičen. Daruj, kar moreš, ena sirota ti bo hvaležna za tvojo dobrodošlost, ker ji boš blažil gorje, da, morajo jo celo smrti. Naj živi narod iz katerega izvirmo mi!

Za JPO,SS:

Leo Milostnik.

Center, Pa. — Vabilo na sejo. — Tem potom vabim vse brate in sestre Slovence in Slovenke iz naselbin Center, Universal, Renton, North Bessemer in New Field, da se udeležijo seje Slovenskega ameriškega narodnega sveta, katerega bo vršila v nedeljo 15. oktobra ob 2. uri popoldne v Slovenski dvorani na Center, Pa.

Bratje in sestre, ako se zavedamo, da smo Slovenci in Slovenke, je dolžnost naša, da pridemo enkrat vsi skupaj, da se pogovorimo, kako in kaj bomo napravili, da bomo pomagali našim trpečim bratom in sestram v stari domovini, kateri krvavijo in umirajo od lakote pod vladno Hitlerja in njegovih razbojnikov.

Na svidenje v nedeljo 15. oktobra!

Anton Erzen, predsednik, podružnice št. 58, SANS.

San Francisco, Cal. — Tednik Novo Dobo rada čitam, čudim se nisem članica ABZ; član pa je moj zet John Popovich, in njegov list prihaja na moj naslov. Ko ga jaz prečitam, ga pa zetu izročim. Tako izvem mnogo novic. Žal, da je med temi novicami mnogo slabih. Premogote matere skrbje za svoje sinove, ki so v vojaški službi, in mnoge že žalujejo, ker so njihovi sinovi padli v bojih daleč v tujini. Posebno sočustvujem v tem oziru z materami v Elyu, Minnesota, katere vse osebno poznam. Tistim, ki so že izgubile svoje sinove na bojiščih, naj bo izraženo iskreno sožalje. Tudi jaz sem izgubila pred 4 meseci, ne sina, ampak soproga. Ta mesec bi bilo 38 let odkar naju je bil na Elyu, Minn., poročil pokojni Rev. J. Buh. Zdaj je pa še mene bolezen obiskala.

Ker sem ravno pri poročanju slabih novic, naj se poročam, da je tukaj umrl rojak Louis Lesar, bivši mnogoletni tajnik družstva Golden Gate, št. 141 ABZ. Star je bil čez 70 let in je bolehal nad eno leto. Njegovo truplo je bilo poslano v Palisade, Colorado, da je bilo položeno poleg njegovega pokojnega sina. Tako si je pokojnik želel. Ob času, ko je Louis Lesar umrl, je bil njegov sin Frank v bolnišnici, tako da ni več videl očeta. Posebno pretresljivo je bilo, ko so ženo pokojnika na stolu pripeljali k pogrebniemu zavodu, da se je za vedno poslovila od svojega pokojnega soproga. Revi sta bili namreč odrezani obe nogi že pred letom dni.

Pokojni Louis Lesar zapušta tukaj, poleg vsega pomilovanja vredne vdove, tri sine in dve hčeri; v Denverju, Colo., pa tri hčere. Naj v miru počiva tam v srebrni državi Colorado, kjer je živel mnogo let, predno se je preselil v Californijo. Žalujocim ostalim pa moje sožalje.

Agnes Markovich.

Chisholm, Minn. — Zabava družstva Sloga, št. 230 ABZ, katero smo bile priredile 30. septembra, se je dobro obnesla. Za to gre zasluga našim pridnim članicam, ki so prodajale tikete in zraven še darovale. To so sestre: Korbar, Margaret Zobe, Sajevec, Gerzin, Vesel, Ambrozich, Verant, Vida Udovich in Popovich. Hvala za darove tudi sledečim: Mary Susnik, Jennie Zobitz, Johana Perush, Mary Oberstar in Jennie Oates. Lepa hvala tudi Mrs. Marcus Kelly, katere je imela v izložbenem oknu razstavljene naše reči.

V imenu društvenega odbora naj bo torej izražena najlepša hvala vsem gori omenjenim, ob enem pa tudi članom in članicam ter vsem drugim gostom, ki so nas posetili. Hvala in pozdrav vsem! — Za društvo Sloga, št. 230 ABZ:

Katarina Petrovič, predsednica; Mary Zurga, tajnica; Agnes Debelak, blagajničarka.

Cleveland, O. — Pričetek Slovenske šole SND. V soboto 14. oktobra ob 10. uri popoldne se prične s poukom v Slovenski šoli S. N. Doma. Vsi, kateri se zanimajo za šolo pridite ob tem času v dvorano št. 2, novo poslopje, vhod na 6417 St. Clair Ave., kjer bo učiteljica Mrs. Antoinette Simič določila, v kateri razred bo kateri pozneje prihajal.

Starši, ob tem času apeliramo na vas vse, kateri imate otroke za šolo, pošljite jih k pouku, verjamite, da jim ne bo škodilo, ampak jim bo mnogo krat prav prišlo, da so se nekaj priučili tudi slovenskega jezika.

Otroke se sprejema od 9. do 16. leta starosti, ampak če je

kdo mlajši in bi rad hodil v slovensko šolo, ga le pošljite, se bo že kako naredilo izjemo, če bo priden ali pridna v šoli.

Šola je prosta za vse, ni nobene predpisane šolnine za učence. Šolski sklad se vzdržuje od priredb in darov. Takrat pa, ko imajo učenci Slovenske šole SND božičnico ali spomladno prireditev, pa ste prosi, da boste pomagali, če kaj morete, da je prireditev uspešnejša.

Glejte tudi na to, da bodo otroci redno prihajali k pouku, ker le na ta način se bodo v resnici kaj naučili in olajšali že itak težak posel učiteljici.

Slovenski Cleveland bi moral poslati v Slovensko šolo S. N. D. vsaj 200 učencev. Bomo videli, koliko jih bo.

Za Slovensko šolo S. N. Doma, Erazem Gorshe, tajnik.

Barberton, O. — Na poziv podružnice št. 18 JPO-SS so se sestali zastopniki slovenskih društev dne 7. oktobra v svrhu, da se razmotriva, kaj naj se ukrene glede poziva, katerega smo prejeli od Zdrženega odbora južnoslovanskih Amerikancev, da se zbira materialna pomoč narodom Jugoslavije.

Po daljšem razmotrivanju in po prečitaniu vse prejete korespondence od več strani je bilo končno sklenjeno, da podružnica SANS št. 51 v našem mestu pozove na sestanek zastopnike srbskega in hrvaškega naroda v Barbertonu, kateri se bo vršil dne 14. oktobra (v soboto) ob sedmi uri zvečer, v dvorani društva Domovina, kjer se bode nadalje sklepalo, kako naj skupno vsi Jugoslavlani v našem mestu začnemo z delom.

Na sestanek se vabijo tudi vsi drugi, čeprav niso zastopniki, katerim je pri srcu pomoč trpečim narodom v naši bivši domovini. V prvi vrsti je namen, da se zbira obleka in tudi denar, katero vse se bo poslalo na "War Relief Fund of Americans of South-Slavic Descent, 282 Ninth Ave., New York, N. Y.", katere ta posebna organizacija je dobila postavno dovoljenje od President's War Relief Control Board-a, za nabiranje in pošiljanje materialne pomoči narodom Jugoslavije.

Anton Okolish, zastopnik družstva št. 44 ABZ.

Euclid, O. — Prihodnja seja družstva Napredok, št. 132 ABZ, se bo vršila v petek 13. oktobra ob pol osmih zvečer v Slovenskem društvenem domu na Recher Ave. Vsi člani in članice naj bi se udeležili. In člani naj ne bi pozabili, da imamo nakladno po 10 centov od 1. septembra naprej.

Naši člani, ki imajo sinove ali hčere v vojni službi Zedinjenih držav, ki so člani našega društva, so prosi, da oddajo njihove naslove pri društvu, ker se bliža božič.

Dne 26. septembra je preminila naša dobra članica Mrs. Anna Nose, bivajoča na 22331 Beckford Ave. v Euclidu. Rojena je bila 4. aprila 1893 v Sloveniji. Za njo žalujejo soprog John in hčere: Mrs. Anna Messtek, Mrs. Stany Rosic, Mrs. Vida Goodwin in Miss Albena Nose.

Naj bo pokojni sosestri ohranjen blag spomin, žalujocim ostalim pa naj bo v imenu društva izraženo iskreno sožalje. — Za društvo št. 132 ABZ,

John Cecelic, tajnik.

Chicago, Ill. — Prihodnja seja JPO-SS št. 8 in SANS št. 60 se bo vršila v ponedeljek, 16. oktobra letos, pri tovažinu, 1902 W. Cermak Rd. Pričetek ob pol osmih zvečer. Ker bo veliko zelo važnih zadev na dnevnem redu, ste prosi, vsi zastopniki in vse zastopnice, da se udeležite vsi in, da ste točni.

Ob enem opozarjam slovensko javnost v Chicagu in okoli-

ci na prireditev v nedeljo, 26. novembra letos. Kakor že naznanjeno, bo ves čisti dobiček izroččen Američkemu rdečemu križu. Res je, da smo in bomo poseamezni Slovenci prispevali v ta namen vsak po svoji moči, toda kot skupina pa v Chicagu še nismo storili nič. Prireditev se bo vršila pod imenom slovenskih društev in organizacij in odbor se trudi, da bo dal na program najboljše točke. Vstopnice so razposlane na društva in vstopnina 50c je tako nizka, da ne bo nikomur žal. Torej sezite po vstopnicah takoj. Rodoljubni pozdrav!

John Gottlieb, tajnik.

Chicago, Ill. — Vojna v Chicagi dobro napreduje. Vsak hoče biti prvi in podreti kolikor mogoče naj več sovražnikov. Zadnji petek so se odlikovali sledeči: Stopar Andrew, ki jih je podrl v enem jarku 206, v treh pa 491; Dolmovich Louis, v enem 195, v treh pa 467; Bruckman Max, v enem 177, v treh pa 476. Divizije pa so napredovale po miljah in sicer: Liberty Bell 3; New Market-Blue Island Hotel 2; Gottlieb Florists za eno. Edino Hujanova divizija je ostala zadaj in vzrok je, ker je eden vojak dezertiral ali pa bil ujet od sovražnika. Toda Hujan pravi, da bo za prihodnjo bitko dobil ojačenje v osebi mladega neustrašenega vojaka in za vsako ceno hoče napredovati. Obilo sreče, John! Se vidimo v petek.

John Gottlieb, tajnik.

Prijatelji! Slovenci!

Slovenski narod v stari domovini umira od lakote, pomanjkanja zdravil, obleke in strehe!

Lahko bi mu bilo bolje, ako bi brezpogojno sprejel tiste drobtinice, ki bi mu jih s pomočjo domačih izdajalcev delil nemški krvnik; ako bi sprejel tiste odpadke, ki jih preobleta nemška drhal briše s preoblozene mize.

Toda prodati bi moral svojo dušo, svojo slovensko narodno zavednost in pred celim svetom zanikati svoje junaške sinove in hčere, ki se že nad tri leta borijo za resnično svobodo, za avtonomno Slovenijo v okviru demokracije, federativne jugoslovanske države. Se nadalje bi moral igrati vlogo hlapca Jerneja in zatajiti svojo pravico do narodnega življenja in kulturne neodvisnosti, odpovedati se pravice sam odločevati o svoji slovenski usodi in odpovedati se imena—slovenski narod.

Slovenska narava našemu narodu kaj takega ne dopušta. Preponosen je, da bi v urah bližajočega odrešenja plazil se po kolenih pred svojim najhujšim sovražnikom in uničevalcem—pred oholim Germanom. — Trinajststo let že trpi ta narod pod kruto tujčevno peto; trinajststo let krvavi in umira, razbit in raztrgan na nešteto kosov. Bil je preorjaški, da bi ga sovrag zbil na tla na mah. Zato so ga njegovi valpeti zvezali v nečloveške verige suženjstva in mu od telesa ščipali kosček za kosčkom. V teh stoletjih krvavljenja so ga poniževali in orjaka skrčili v pritlikovca. Velikan Krpan je postal le majhen delček svoje prejšnje veličine.

Toda umetne nakane, ki so izkoriščale njegovo telo, njegovo kri, kosti in meso, niso ubile njegovega duha. Sanjal je in upal v svojem trpljenju... upal in hrepenel po tistem velikem dnevu, ko se bodo razsule njegove mučne okove, ko bo zasijalo zlato sonce svetle svobode...

Tisti dan je prišel... Kako je trombe glas krasan, kako močan!

Kaj pa mi v Ameriki, ki ne trpimo ne gladu ne žeje, ki nas ne pretresava ne veter ne mraz?

Mi, ki živimo v zemeljskih nebesih, a se tega tako nevaležno ne zavedamo... Naše mize so preobložene z naravnimi dobrnotami, naši žepi zvenkljajo z prisluženim denarjem, katerega premnogokrat trošimo za malenkosti, za kratak čas. Vozimo se z avtomobili, ker nam naš življenjski standard tako dovoljuje... Premnogi živimo brez cilja tja v en dan, od danes do jutri, ker smo se preobledili vseh dobrot, s katerimi nas obispa bogata Amerika... Tudi naših trpinov doma se včasih spominimo, saj čitamo o njih v listih, sedeči udobno v mehkih blazinah... Spominimo se jih, ker so nas Slovence predstavili celemu svetu, da smo Slovani res narod vreden posnemanja... Svetu so nas predstavili, kajti sami smo se sramovali svoje narodnosti. Koliko nas je bilo, ki smo Amerikancem brez sramu povedali, da smo Slovenci? Danes se prav po petelinu sklo postavljamo: Glejte, ljudje božji! Tisti herojski Jugoslavlani so naši bratje. Mi smo tudi Jugoslavlani, Slovenci!

Toda imamo li pravico do tega ponašanja? Ali je naša vest res čista? Ali nas prav nič ne peče?

Čas je prišel, da pokažemo svoj ponos s tem, da takoj ustavimo tisto krvavljenje, ki ugaša luč življenja našim junakom, našim ženam in sirotam... Rane je treba povezati, moči je treba vrniti telesu, da popolnoma okreva in se odpomore. Treba mu je zdravil in močinsnega leka... obleči in obuti ga je treba... Ležišča potrebuje, da se odpočije, in strehe nad glavo, da ne bo izpostavljen vremenskim elementom... Zdrave hrane potrebuje—takoj! Se danes! Jutri zna biti prepozno.

* * * Prijatelji! V kratkem vas obiščejo naši zastopniki od SANSa, delavci in delavke, ki se zavedajo velikanske potrebe naših ljudi v stari domovini in so pripravljeni žrtvovati svoj čas, da mu pomagajo. Obiskali vas bodo s prošnjo, da storite svojo narodno dolžnost, da prispevate čim največ v gotovini. Z nabranim denarjem bodo potem nakupljene najnujnejše potrebščine in odposlane v stari kraj. Ladje so že na poti v Ameriko. Napolniti jih moramo takoj!

Na vaša sočutna srca apeliramo, da se odzovete temu pozivu in prošnji ter da prispevate kar največ mogoče.

Navodila za zbiranje in odpošiljanje oblačila

1. Prosimo, da ne zbirate prepošene obleke, ki ni več za rabo. Vsako oblačilo mora biti zašito in pokrpano. Gumbi in druge zapone morajo biti v dobrem stanju, podvklaka pošita in popravljena itd. Oblačilo mora biti v takem stanju, ko dospe v Jugoslavijo, da se ga lahko takoj nosi.

2. S kako večjo čistilnico oblek se naj napravi dogovor, da bo za čiščenje računalna po teži in ne od kosa. Ker oblačil ni treba likati, se jih lahko očisti na debelo, to je v culah ali zvežnjih. Uredi in poravnava se jo lahko po čiščenju. Kdor zmore, naj da obleko čistiti, predno jo izroči pobiralcu ali pobiralki.

3. Oblačila naj bodo sortirana po sledečem redu:

- Moška zimska oblačila (spodnja in vrhna)
- Moška lahka oblačila (spodnja in vrhna)
- ženska zimska oblačila (spodnja in vrhna)
- ženska lahka oblačila (spodnja in vrhna)
- Otroška zimska oblačila (spodnja in vrhna)
- Otroška lahka oblačila (spodnja in vrhna)
- Oblačila za novorojenčke (Dajle na 8. strani)

"NOVA DOBA"

GLASILO AMERIŠKE BRATSKE ZVEZE

Lastnina Ameriške bratske zveze

IZHAJA VSAKO SREDO

Cene oglasov po dogovoru

Naročnina za člane 72c letno; za nečlane \$1.50; za inozemstvo \$2

OFFICIAL ORGAN

of the

AMERICAN FRATERNAL UNION, Inc., Ely, Minn.

Owned and Published by the American Fraternal Union, Inc.

ISSUED EVERY WEDNESDAY

Subscription for members \$.72 per year; nonmembers \$1.50

Advertising rates on agreement

Naslov za vse, kar se tiče lista:

NOVA DOBA 6233 St. Clair Ave. Cleveland 3, Ohio

VOL. XX. 104 NO. 40

SODOBNI PROBLEMI

Volja naroda je v tej deželi najvišja postava, toda volja naroda ne pride do pravega izraza, če se narod kot celota ne pravice ne poslužuje. Nobena skupina političarjev ne more narodu vsiliti svoje volje, če rabi narod svojo zdravo pamet in če se inteligentno poslužuje svoje voljne pravice.

Prihodnji mesec bomo imeli v Zedinjenih državah splošne volitve, katerih izid bo izredno velikega pomena. Od upravnih in postavodajnih uradnikov dežele, ki jih bo ameriško ljudstvo izvolilo v novembru, bo morda v veliki meri odvisno, kako dolgo bo sedanja vojna trajala, kako pošten in trajen bo bodoči mir in kakšni pogoji bodo za preprečitev brezposelnosti in depresije po vojni.

Pri volitvah dostikrat odločuje primeroma majhno število glasov. Šteje tako rekoč vsak glas. Dolžnost vsakega dobrega državljana je torej, da gre na volilni dan na volišče in glasuje za tiste kandidate, ki so po njegovem najboljšem prepričanju najboljši, najbolj poštene in najbolj zmožni.

Nihče se ne more šteti za dobrega državljana naše republike, če se na volilni dan ne udeleži volitev in s tem zavrže največji privilegij svobodnega državljana. Med nameni Ameriške bratske zveze je navajati svoje člane, da so dobri ameriški državljanji, zato je na mestu, da jih opozarja na njihovo volilno dolžnost. Ne narekuje jim, kako naj volijo ali za katere kandidate naj glasujejo, ker jih smatra za dovolj inteligentne, da bodo pravino sodili sami. Nikdar niso vsi dobri kandidati v eni sami stranki. Volilci vsakega okrožja jih poznajo sami, ako se zanimajo. Oni so imeli priliko zasiedovati njihovo dosedanje delovanje in so si lahko napravili zaključke, če je bilo dobro ali slabo. Lahko čitajo izjave kandidatov v listih, lahko jih slišijo na radio ali na shodih. V zvezi s tem je na mestu samo eno priporočilo: Čitajte in poslušajte vse, potem pa si svojo sodbo sami napravite in volite tako, kot je po vašem poštenem prepričanju najboljšo in splošnomu blagru najbolj koristno.

Uredništvo Nove Dobe v smislu pravil ne sme priporočati nobenega političnega kandidata in nobene določene politične stranke. Iz tega vzroka tudi ne sme priobčevati dopisov politično strankarskega značaja. To naj izvolijo dopisniki upoštevati. Urednik sme poročati, kdo so kandidati ene ali druge stranke, toda le v informativne svrhe, in ne sme agitivati zanje. Tako tudi dopisniki v svojih dopisih lahko poročajo, če kak rojak ali član kandidira za ta ali oni urad, toda le v informativnem smislu; vsaka agitacija zanj mora izostati. Včasih bi urednik sam želel, da bi mu bilo dovoljeno priporočiti enega ali drugega kandidata, toda tudi on mora upoštevati določbe pravil. Člani so različnih prepričanj ter se ne sme žaliti ali zapostavljati nikogar. Povsem v soglasju s pravili pa je pozivati člane, da se poslužujejo svojih državljanskih pravic in volijo po svojem prepričanju.

Vsi znaki kažejo, da bo naša rodna Slovenija v bližnji bodočnosti osvobodena krvoločnih okupatorjev in bo spet svobodno zadihala. Toda naša rodna zemlja bo izčrpana in opustošena kot še ni bila nikdar, niti za časa najhujših turških vpadov. Tisoče in tisoče najboljših sinov in hčera Slovenije je padlo za njeno osvoboditev. Glede njih ne moremo storiti nič drugega kot ohraniti jih v spoštljivem spominu; njihova zasluga je, da je ime Slovenije in Jugoslavije danes svetlo in občudovano po vsem svetu. In njihov spomin bomo najlepše počastili, če z materialno pomočjo priskočimo na pomoč tistim, ki so ostali živi in iz katerih bo zvezetela bodoča Slovenija. Mnogi med njimi so pohabljeni, bolni in sestrani. Nujno potrebujejo živil, zdravil, obleke in bivališč. Glavna pomoč v vseh teh ozirih bo morala priti preko morja, iz Amerike. Nas Slovencev je premalo in na splošno smo preravn, da bi mogli zadostiti vsem tem ogromnim potrebam, toda, bratje in sestre, prispevajmo vsaj, kolikor moremo. Naši rojaki v starem kraju bodo vsako pomoč hvaležno sprejeli, toda najdražja jim bo tista, ki bo prišla od nas, ki smo najsrečnejši del trpečega slovenskega naroda.

Kot člani Ameriške bratske zveze prakticiramo bratstvo in medsebojno pomoč med nami. Razširimo v tej veliki uri del bratstva tudi na naše brate in sestre v sta-

VSAK PO SVOJE

(Nadaljevanje s 1. strani)

vojnem času pa je treba včasih vsa okolica je duhtela po trzaskih, vriskanju pa je bilo večinoma omejeno na notranje prostore, posebno v času prohibicije.

Takrat, namreč v času neslavne prohibicije, je grozdnost dosegel največjo slavo in odličnost. Ves sladak in nedolžen je legalno prišel v vsako klet, in, ko je bil na varnem, je pričel producirati prepovedani alkohol. Na veselicah in piknikih se je včasih predstavljala slavnemu občinstvu v ovčjih oblacihih, to se pravi, v steklenicah za "pop." V času prohibicije je več Amerikancev pilo vino kot kdaj prej in kot ga bo kdaj v bodočnosti.

Ko pa je šla prohibicija po gobe, je obledela slava vina, ker je dobilo resnega konkurenta v oživljenem pivu in deloma v rakiji. Večina njegovih pristašev se mu je izneverila. Nehvaležnost je pač plačilo sveta. Pa tudi med pristaši, ki so mu ostali zvesti, ne uživa več nekdane intimnosti. Včasih je bilo vino stalni boarder skoro v vsaki slovenski hiši, oziroma imelo izgovorjen kot skoro v vsaki slovenski kleti. Danes pa se večinoma vzdržuje v strogo discipliniranih kasarnah, ki jih imenujemo vinarne, in deloma si napravljajo nekaj skromne eksistence po salunih. Kadar so rojaki-pivci dobro razpoloženi, še morda zapojejo: "Sladko vince piti to me veseli," toda pišejo pivo, kar skoro meji na norčevanje.

Vsekakor, trta rodi, in mesec oktober je še vedno čas grozdnice trgatve in lepih spominov. Stara slovenska označba vinotok je za ta mesec še vedno primerna. Skoro pozabljena pa je še starejša slovenska označba: kozoprsk. Tudi ne vemo, kakšen pomen naj bi imela dandanes. Kozle streljamo vsak mesec v letu, ne samo v oktobru ali kozoprsku. In največje navadno streljamo v novembru, ko so volitve.

Glede dobrih ali slabih učinkov alkoholnih pijač so na svetu pretekle vse od časa, ko se je oče Noe nasrkal novo pridelanega vina. Istotako so pretekle glade rabe tobaka vse odkar je Kolumb Ameriko našel in je videl indijanske očance, ki so dostojanstveno puhali tobak. In je dvomljivo, da bodo ta pretekanja zaključena prej kot na sodnji dan popoldne.

Pri tem vsem vemo, da mnogi odlični in častivredni ljudje pišejo opojne pijače ali pušijo tobak ali pa oboje; mnogi prav tako častivredni ljudje pa se teh razvad vzdržujejo. Na drugi strani pa tudi mnogi kriminalci pišejo in pušijo, mnogi pa ne. Kakega točnega zaključka glede alkohola in tobaka ne moremo napraviti.

Med znamenitimi osebam sodobnosti, ki ne zametajo niti alkohola niti tobaka, so tudi predsednik Roosevelt, premier Churchill in maršal Stalin. In vsem trem je treba priznati, da imajo znatne zmožnosti, in predvsem, da dobro "vojsko peljejo." Na drugi strani je Hitler, največji morilec in kriminalc v zgodovini, ki je Nemčijo srečno pripeljal na rob poraza, ki pa ne mara niti za tobak niti za alkoholne pijače. To se pravi, pil in pušil ni vse do letos. Nedavna poročila iz Nemčije pa pravijo, da je začel pušiti cigarete in piti opojne pijače. Morda upa, da mu bo to dalo državniško modrost in bojno srečo. Pa je prepozno.

Kako vse drugače je bilo pred leti v tej sezoni, posebno v Clevelandu; Po cestah so škripali težki, z grozdom natovorjeni truki in rdeča grozdnica kri je tekla iz tisočih studencev.

rem kraju. Odzovimo se nabiralcem, ki pridejo do nas in prosijo zanje, in prispevajmo, kolikor nam razmere dopuščajo.

Vsa okolica je duhtela po trzaskih, vriskanju pa je bilo večinoma omejeno na notranje prostore, posebno v času prohibicije.

Takrat, namreč v času neslavne prohibicije, je grozdnost dosegel največjo slavo in odličnost. Ves sladak in nedolžen je legalno prišel v vsako klet, in, ko je bil na varnem, je pričel producirati prepovedani alkohol. Na veselicah in piknikih se je včasih predstavljala slavnemu občinstvu v ovčjih oblacihih, to se pravi, v steklenicah za "pop." V času prohibicije je več Amerikancev pilo vino kot kdaj prej in kot ga bo kdaj v bodočnosti.

Ko pa je šla prohibicija po gobe, je obledela slava vina, ker je dobilo resnega konkurenta v oživljenem pivu in deloma v rakiji. Večina njegovih pristašev se mu je izneverila. Nehvaležnost je pač plačilo sveta. Pa tudi med pristaši, ki so mu ostali zvesti, ne uživa več nekdane intimnosti. Včasih je bilo vino stalni boarder skoro v vsaki slovenski hiši, oziroma imelo izgovorjen kot skoro v vsaki slovenski kleti. Danes pa se večinoma vzdržuje v strogo discipliniranih kasarnah, ki jih imenujemo vinarne, in deloma si napravljajo nekaj skromne eksistence po salunih. Kadar so rojaki-pivci dobro razpoloženi, še morda zapojejo: "Sladko vince piti to me veseli," toda pišejo pivo, kar skoro meji na norčevanje.

Vsekakor, trta rodi, in mesec oktober je še vedno čas grozdnice trgatve in lepih spominov. Stara slovenska označba vinotok je za ta mesec še vedno primerna. Skoro pozabljena pa je še starejša slovenska označba: kozoprsk. Tudi ne vemo, kakšen pomen naj bi imela dandanes. Kozle streljamo vsak mesec v letu, ne samo v oktobru ali kozoprsku. In največje navadno streljamo v novembru, ko so volitve.

A. J. T.

SLOVENSKE VESTI

(Nadaljevanje s 1. strani)

Mrs. Mary Kastelic iz Murraya, Utah, članica tamkajšnega društva št. 51 ABZ. Prišla je v Cleveland obiskat prijatelje.

Revija "Time" z dne 9. oktobra ima obširen članek o maršalu Titu ter o jugoslovanski in balkanski situaciji. Na čelni strani, to je na prednji platnici, prinaša revija tudi sliko maršala Tita.

V San Francisco, Calif., je po več kot enoletnem bolehanju umrl Louis Lesar, star okrog 70 let, član in bivši večletni tajnik društva št. 141 ABZ. Zapuščica v San Franciscu invalidno ženo, tri sine in dve hčeri, v Denverju pa tri hčere.

Na francoskem bojišču je dne 31. avgusta padel Albin Jaeger, star 29 let, član društva št. 85 ABZ v Aurori, Minn. Rojen je bil v Aurori, kjer zapuščica ženo, mater, tri brate, tri sestre in več drugih sorodnikov.

Dramsko društvo "Ivan Cankar" v Clevelandu, Ohio, je v nedeljo 8. oktobra lepo proslavilo svojo petindvajsetletnico z vprizoritvijo narodne igre "Deseti brat." Predstava je bila sijajno podana in vsi igralci so zelo dobro izvršili svoje vloge. Celo Krjavljeva kova se je imenitno zadržala. Prireditve se je udeležilo do 1500 ljudi, kar je tudi za slovenski Cleveland zelo lepo število.

rem kraju. Odzovimo se nabiralcem, ki pridejo do nas in prosijo zanje, in prispevajmo, kolikor nam razmere dopuščajo.

SPLOŠNI TEDENSKI PREGLED

(Nadaljevanje s 1. strani)

TAKO JE Z OTROCI

Radio Svobodna Jugoslavija je pretekli teden sporočil, da je hčerka generala Draže Mihajloviča zapustila četniške edinice in prosila za vstop v Jugoslovansko osvobodilno armado. Nekaj prej je bilo naznanjeno, da je bil v bojih med partizani in četniki pri Valjevu ujet Mihajlovičev sin, ki pa je bil po preiskavi izpuščen in mu je bilo dovoljeno, da stopi v srbsko brigado Titove armade.

SPREMEMBA IMENA

Dne 28. oktobra bo oficijelno izpremenjeno ime mesta Berlina v Oregonu na ime Distomo. Dne 28. oktobra bo četrti obletnica Mussolinijeve invazije Grčije. Distomo pa je bilo ime nekega malega mesteca v Grčiji, kjer so Nemci nedavno pobili 1.100 možkih, žensk in otrok, iz maščevanja za poraz nekega nemškega regimenta po grških gerilcih; mesto pa so nemški divjaki porušili. Mesto Berlin, ki bo dobilo novo ime, je 75 milj južno od Portlanda v Oregonu.

NAROPANO BOGASTVO

Nacifašisti in japonski imperialisti so v vseh deželah, katere so zasedli naropali ogromna bogastva, v zlatu, draguljih, vrednostnih papirjih in tudi v nepremičninah. Te slednje so si pripisali po načinih, katere so označili za legalne. Zdaj, ko sovražniki slutijo, da bodo vojno izgubili, skušajo ta naropana bogastva po možnosti odpremiti v nevtralne države, ker upajo, da bo varno pred zaplenbo po zavezniških. Da se take mahinacije po možnosti preprečijo, je državni departament Zedinjenih držav s posebnimi notami naprosil vlade nevtralnih držav, da take prenosne vrednot s primernimi odredbami onemogočijo.

HVALEŽNI HOLANDCI

Meščani mesta Maastrichta na Holandskem, ki je bilo prvo holandsko mesto, katero so ameriške čete osvobodile okupatorjev, so poslali listu New York Times pismo, v katerem izražajo Američanom iskreno zahvalo za osvoboditev. Navaajo svoje trpljenje pod nemško okupacijo in zelo pohvalno omenjajo odredbe ameriških poveljnikov in zadržanje ameriških vojakov. Pravijo, da take plemenite ljudi more producirati le prava demokracija.

BOJI NA SLOVAŠKEM

Na Slovaškem, ki je po za slugi premierja monsignorja Tise privesek Nemčije, se že zadnjih sedem tednov vršijo ostri boji med slovaškimi gerilci in Nemci. Gerilci kontrolirajo že obsežna ozemlja, kjer so uvedli vzorno civilno administracijo, in nemški okupacijski četam uspešno trgajo važne prometne zveze. Gerilci so zavzeli več letališč, katerih se poslužujejo zavezniški letalci. Na osvobojenem ozemlju izhajajo štirje slovaški časopisi. Slovaške pohlevnosti je konec.

ZA TRAJNO ZVEZO

Ruski list "Izvestja" piše, da je zavezništvo med Rusijo, Zedinjenimi državami in Anglijo nekaj trajnega, kar mora ostati tudi po vojni. V prvi vrsti je seveda treba zdrobiti Hitlerjev vojni stroj v čim krajšem času, odpraviti gnezdišča vojne in agresivnosti in uveljaviti prijateljske odnose z vsemi sosednimi državami, posebno pa odkritosrečno sodelovanje z Ameriko in Anglijo.

Vojni bondi in znamke Zedinjenih držav nam nudijo ne samo patriotično, ampak tudi najboljšo varno investicijo za naše prihranke.

AMERIŠKA BRATSKA ZVEZA

Ustanovljena 18. julija 1898

GLAVNI URAD: ELY, MINNESOTA

GLAVNI ODBOR

IZVRŠEVALNI ODSK:

Predsednik: J. N. Rogelj 6208 Schade Ave., Cleveland, 3, Ohio
1. podpredsednik: Frank Okoren 4759 Pearl St., Denver, 16, Colo.
2. podpredsednik: P. J. Oblock RD No. 1, Box 508, Turtle Creek, Pa.
3. podpredsednik: Joseph Kovach 132 East White St., Ely, Minn.
4. podpredsednik: Anton Krapenc 1636 W. 21st Place, Chicago, Ill.
5. podpredsednik: Joseph Sneler 5322 Butler St., Pittsburgh, Pa.
6. podpredsednik: Mary Predovich 2300 Yew St., Butte, Mont.
Tajnik: Anton Zbašnik AFU Bldg., Ely, Minn.
Pomožni tajnik: Frank Tomsich, Jr. AFU Bldg., Ely, Minn.
Blagajnik: Louis Champa Ely, Minnesota
Vrhovni zdravnik: Dr. F. J. Arch 618 Chestnut St., Pittsburgh, Pa.
Urednik-upravnik glasila: A. J. Terbovec, 6233 St. Clair Ave., Cleveland, 3, O.

NADZORNI ODSK:

Predsednik: John Kumse 1735 E. 33rd St., Lorain, Ohio
1. nadzornik: F. E. Vranichar 1312 N. Center St., Joliet, Ill.
2. nadzornik: Matt Anzelo Box 12, Aurora, Minn.
3. nadzornik: Andrew Milavec, Jr. Box 185, Houston, Pa.
4. nadzornik: F. J. Kress 218-57th St., Pittsburgh, Pa.

FINANČNI ODSK:

J. N. Rogelj 6208 Schade Ave., Cleveland, 3, Ohio
Anton Zbašnik, tajnik AFU Bldg., Ely, Minn.
John Kumse 1735 E. 33rd St., Lorain, Ohio
Frank E. Vranichar 1312 N. Center St., Joliet, Ill.
Andrew Milavec, Jr. Box 185, Houston, Pa.

GLAVNI POROTNI ODBOR:

Predsednik: Anton Okolish 1078 Liberty Ave., Barberton, Ohio
1. porotnik: Frank Mikec P. O. Box 237, Strabane, Pa.
2. porotnica: Rose Svetich Ely, Minnesota
3. porotnik: Steve Mauser 3511 Humboldt St., Denver 6, Colo.
4. porotnik: Ignac Zajc 683 Onderdonk Ave., Brooklyn, N. Y.

Nagrade v gotovini

Ameriška bratska zveza plačuje za novo vpisane člane obeh oddelkov nagrade, ki so navedene v naslednjem:

v razredu "D" za \$ 250.00 zavarovalnine, \$ 1.50 nagrade;
v razredu "D" za \$ 500.00 zavarovalnine, \$ 2.50 nagrade;
v razredu "D" za \$ 1,000.00 zavarovalnine, \$ 5.00 nagrade;
v razredu "D" za \$ 1,500.00 zavarovalnine, \$ 7.00 nagrade;
v razredu "D" za \$ 2,000.00 zavarovalnine, \$ 9.00 nagrade;
v razredu "D" za \$ 3,000.00 zavarovalnine, \$ 12.00 nagrade;
v razredu "E" in "F" za \$ 250.00 zavarovalnine \$ 2.00 nagrade;
v razredu "E" in "F" za \$ 500.00 zavarovalnine \$ 3.00 nagrade;
v razredu "E" in "F" za \$ 1,000.00 zavarovalnine \$ 6.00 nagrade;
v razredu "E" in "F" za \$ 1,500.00 zavarovalnine \$ 10.00 nagrade;
v razredu "E" in "F" za \$ 2,000.00 zavarovalnine \$ 12.00 nagrade;
v razredu "E" in "F" za \$ 3,000.00 zavarovalnine \$ 18.00 nagrade.

Za novopridobljene člane mladinskega oddelka:

Za razred "JA" \$1.00 nagrade od člana; za razred "JB" \$3.00 nagrade; za razred "JC" za \$500.00 zavarovalnine, \$3.00 nagrade; za razred "JD" za \$1,000.00 zavarovalnine, \$5.00 nagrade; za razred "JE" za \$250.00 zavarovalnine, \$1.50 nagrade; za razred "JF" za \$500.00 zavarovalnine, \$3.00 nagrade; za razred "JG" za \$1,000.00 zavarovalnine, \$5.00 nagrade.

Do navedenih nagrad so upravičeni tisti člani in članice, ki pridobijo nove člane ali članice v odrasli ali mladinski oddelki Ameriške bratske zveze. Nagrade so izplačljive, ko so novi člani vplačali vsaj po šest mesečnih assessmentov.

NEMŠKA BARBARSTVA PO NAČRTU

(Nadaljevanje s 1. strani)

Na drugi strani so Nemci z vsemi sredstvi pospeševali rast prebivalstva v Nemčiji sami ter so skrbeli za dobro prehrano otrok. Tisoči in tisoči otrok v okupiranih krajih so vsled prevelike prehrane umirali, da ni nemškimi otrokom ničesar manjkalo. Primeroma dobro hranjeno je bilo tudi odraslo nemško prebivalstvo, ker so Nemci v to svrhu sistematično izropali skoro vso Evropo. Poleg tega so Nemci razvili veliko propagando za več in več nemških otrok, zakonskih in nezakonskih. V tem oziru so legalno odpravili vse omejitve. Nemci so računali in še računajo, da četudi bi bili v sedanji vojni poraženi, bodo vseeno izšli iz te vojne kot eden najmočnejših narodov, da bodo v dohodni bodočnosti spet pričeli z novo in še strašnejšo vojno za nadvlado Evrope in sveta.

Do neke meje so se ti barbarški nemški načrti obnesli, toda ne povsem. Prvič je mnogo več nemških vojakov padlo na bojiščih kot so pričakovali. V zadnji vojni Nemčija ni bila skoro nič prizačeta na lastnih tleh, toda v tej vojni so ji zavezniški letalci prinesli vojno tudi domov. Nikakega dvoma ni, da se bodo veliki boji med zaveznički in Nemci v tej vojni vršili tudi v Nemčiji sami. Čitali smo dalje, da so bili odmerki hrane v Nemčiji zmanjšani, čimer je vzrok dejstvo, da so bili nemški roparji pregnani iz Rusije ter dela Poljske in Balkana. Čitali smo tudi, da bo Rusija zahtevala od Nemčije odškodnino v delu, namreč, da bo nekaj milijonov mladih Nemcev moralo delati v Rusiji, da popravijo povzročeno škodo in razdejanje.

In končno upamo, da bodo zaveznički po doseženi zmagi v prvi vrsti skrbeli, da si opomorejo

po nemškem divjanju izčrpani narodi in da se nemškemu militarizmu temeljito izruvajo strupeni zobje.

VAŽNA INDUSTRIJA

(Nadaljevanje s 1. strani)

vrst so čebelarji vzgajali čebele, ki producirajo mnogo medu in voska in ki se poleg tega uspešno upirajo raznim boleznim in drugim sovražnikom. Na poskuševalni postaji v Madisonu, Wisconsin, so na primer vzgajali čebele, katerih en panj producira v sezoni do 250 funtov medu nad svojo lastno potrebo. Manjvredni čebelni panji pa včasih v sezoni ne producirajo dovolj medu niti za lastno porabo.

Med raznimi čebelnimi vrstami so tudi nekatere take, ki nimajo žela in torej ne morejo pikati. Dotične vrste čebel pa so lene v produkciji medu; tudi križanje dotičnih vrst čebel z drugimi vrstami se ni kaj pridobilo. Tako se zdi, da bodo čebelarji ostali pri pikajočih čebelah. Hude so, toda so pridne.

VOJAŠKI STAN

(Nadaljevanje s 1. strani)

ša. Zato je vsako izposojanje med vojniki na fronti skoro izključeno.

Tekom patruliranja na dundglah je kajenje nevarno. Dim cigarete more sovražnik zaduhati na daljavo več sto jardov. Med najbolj dobrodošli darila vojakom spadajo volnene nogavice, v katerih se odprečeje noge po dolgem marširanju. Spanje na prostem je udobnejše kot v zakopu. Zato si vojaki v to svrhu izberejo prostore pod kritjem drevja ali grmičja blizu zakopov, kamor urno poskakejo v primeru sovražnega napada.

Na fronti se vojaki naučijo marsikaj, česar jim ni dalo običajno vojaško vežbanje.

New Era

ENGLISH SECTION OF
Official Organ
of the
American Fraternal Union.

Nova Doba

AMPLIFYING THE VOICE OF THE ENGLISH SPEAKING MEMBERS

MINUTES

THE 17th REGULAR CONVENTION OF THE AFU HELD
AT ROCK SPRINGS, WYO., FROM AUGUST 17th
TO AUGUST 21st, 1944

Minutes of Important Decisions Translated From the Slovene
By Frances J. Erzen, Associate Editor of Nova Doba

(Continued)

Seventh Session — August 21, 1944 — a. m.

The Convention Chairman calls the seventh session of the regular convention to order on Aug. 21st at 9 a. m. The minutes of the delegates, Supreme Officers and Supreme Judiciary are read; all are present. The minutes of the fifth session are read and approved with the immediate included amendments.

The Resolutions Committee introduces the following resolution:

RESOLUTION

WHEREAS: In view of the fact that a new Section 526-C regarding Field Representatives has been adopted by this convention, and

WHEREAS: it is likely that many good new members could be induced to insure themselves in Plan "D," "E" or "F" for amounts than now provided in our By-Laws.

THEREFORE, BE IT RESOLVED: that Section 258-a be amended to read:

a) From 16 to 35 years of age up to \$5,000.00.

The resolution was unanimously adopted and thereupon it was unanimously decided that the former decision in regard to Section 258-a be abolished and the wording of the mentioned section corrected in regard to the mentioned resolution. Further emphasized that the limiting of death insurance for new members between the ages of 16 to 35 years for the duration of the war apply also in regard to the above-mentioned amended Section 258-a.

The Resolutions Committee introduces the following resolution:

The delegation of the 17th regular convention of the American Fraternal Union, which met in the Old Timer's Hall in Rock Springs, Wyo., during the time of its session was accorded aid and brotherly service on the part of all three lodges of the American Fraternal Union in the community.

The delegation is well aware of how much work, effort and expense was made by individual members of the mentioned lodges in order that they could serve the delegates during their stay in this pleasant Slovene settlement of western America. It is why the delegation of the 17th regular convention of the AFU very sincerely and fraternally thanks all three lodges, as individuals, who strived and worked so hard to give us such a pleasant, aid and service.

The delegation will not forget this accorded friendliness but retain the Slovene settlement of Rock Springs in a beautiful and grateful memory.

For the Resolutions Committee:

Frank Mehle, Pres.
Mary Mistek, Sec'y

The resolution was unanimously adopted.

The Resolutions Committee then announces that it has completed its work and recommends its dismissal. The Convention Chairman thanks the Resolutions Committee for their fine work and announces that the committee is relieved of further duties and is disbanded.

The election of Supreme and Judiciary Officers is now in progress. Prior to the election, the delegation unanimously agreed that for this balloting shall be used the same ballot forms that were used at the 16th regular convention because many of the forms are on hand.

For Supreme President is nominated the present President, N. Rogelj, and, since he has no opponent, he is elected unanimously.

For First Supreme Vice-President are nominated: Frank Krapenc, Anton Krapenc and Frank Okoren. The nomination is accepted only by Kress and Krapenc. The result is Kress 85 votes and Krapenc, 66 votes. Frank J. Kress is therefore elected First Supreme Vice-President.

The following are nominated for Second Supreme Vice-President: Anton Krapenc, Paul Oblock, Mary Kershnik and Philip Fister. The nomination is accepted only by Krapenc and Oblock. The results are Krapenc 99 votes and Oblock, 51. Anton Krapenc is therefore elected Second Supreme Vice-President.

The following are nominated for Third Supreme Vice-President: Philip Fister, Mary Kershnik, Mary Balint, Cyril Rovanssek, Paul Oblock, Steve Mauser and Joseph Sneler. Accepted nominations are Fister, Kershnik, Balint, Rovanssek, Mauser. The first ballot gives Fister, 20 votes; Kershnik, 41; Balint, 27; Rovanssek, 32, and Mauser, 29. Another vote is taken on the candidates Rovanssek and Kershnik. The subsequent ballot gives Mary Kershnik, 87 votes and Cyril Rovanssek, 65. Mary Kershnik is elected Third Supreme Vice-President.

The following are nominated for the Fourth Supreme Vice-President: Cyril Rovanssek, Mary Balint, Frank Prevec and Steve Mauser. Nominations are accepted by: Balint, Prevec and Mauser. The results give Balint 57 votes, Prevec 21 votes, and Mauser 70 votes. Candidates Mauser and Balint are then voted on. The final result gives Steve Mauser 97 votes and Mary Balint, 52. Steve Mauser is elected Fourth Supreme Vice-President.

The following are nominated for Fifth Supreme Vice-President: Philip Fister, Mary Bodaek, Mary Balint, Joseph Sneler, and Steve Mauser. Nominations are accepted by: Balint, Prevec and Mauser. The results give Balint 57 votes, Prevec 21 votes, and Mauser 70 votes. Candidates Mauser and Balint are then voted on. The final result gives Steve Mauser 97 votes and Mary Balint, 52. Steve Mauser is elected Fourth Supreme Vice-President.

The following are nominated for Fifth Supreme Vice-President: Philip Fister, Mary Bodaek, Mary Balint, Joseph Sneler, and Steve Mauser. Nominations are accepted by: Balint, Prevec and Mauser. The results give Balint 57 votes, Prevec 21 votes, and Mauser 70 votes. Candidates Mauser and Balint are then voted on. The final result gives Steve Mauser 97 votes and Mary Balint, 52. Steve Mauser is elected Fourth Supreme Vice-President.

The following are nominated for Fifth Supreme Vice-President: Philip Fister, Mary Bodaek, Mary Balint, Joseph Sneler, and Steve Mauser. Nominations are accepted by: Balint, Prevec and Mauser. The results give Balint 57 votes, Prevec 21 votes, and Mauser 70 votes. Candidates Mauser and Balint are then voted on. The final result gives Steve Mauser 97 votes and Mary Balint, 52. Steve Mauser is elected Fourth Supreme Vice-President.

The following are nominated for Fifth Supreme Vice-President: Philip Fister, Mary Bodaek, Mary Balint, Joseph Sneler, and Steve Mauser. Nominations are accepted by: Balint, Prevec and Mauser. The results give Balint 57 votes, Prevec 21 votes, and Mauser 70 votes. Candidates Mauser and Balint are then voted on. The final result gives Steve Mauser 97 votes and Mary Balint, 52. Steve Mauser is elected Fourth Supreme Vice-President.

Important Notice To All Members Of Lodge No. 170

Chicago, Ill. — At the September meeting of Lodge Illini Stars, No. 170, AFU, it was decided that through the medium of the Nova Doba, all members of our lodge be reminded to attend the next lodge meeting which will be held Wednesday, Oct. 18th in the usual place. It will be necessary to discuss some way to help increase our lodge treasury. The year is drawing to a close and lodge officers will have to be paid. Our lodge is ever willing to support various welfare funds and by doing so, our lodge treasury grows smaller every month.

No one is enthusiastic about levying special assessments, that is why I ask all members to attend on Oct. 18th and present their suggestions as to how we can reimburse our lodge treasury.

Members are also reminded that from Sept. 1 on, there is a special assessment of 10 cents for every member. Those members who send their dues by mail are especially asked to keep this in mind. All members are asked to pay their dues promptly.

Today, while writing this article, we have very nice weather here in Chicago and the thermometer registers at 70 degrees. I hope the weather shall stay this way at least until Oct. 18th so all our members can attend our meeting at that time. Regards to all members.

Agnes Jurecic, Sec'y
Lodge No. 170, AFU
Chicago, Ill.

S-Sgt. John Kern Home on Furlough

White Valley, Pa. — For four years we hadn't seen each other then on August 21st my 20-year-old son came home on furlough. He is S-Sgt. John S. Kern. He had served in India for 31 months from where he boarded a ship on July 11 and reached California on Aug. 12th. After a 20-day furlough he went to Florida and from there to Nebraska. How long he will be there, he does not know.

John was among the first American soldiers, who after war was declared, were shipped across the Pacific on to Australia and then into India. At one time he was very ill with malaria. They were all very happy when they were told they were going to return to the United States. John has been in the service since 1935 and serves as an air force mechanic. He has served in various airports in Virginia, Illinois and California.

All of us, of course, were very happy about his return. He is the first from here to come home from such a far away place. It is too bad that his furlough went so fast and he had to put his things in order and return to duty. Mothers who have sons in the service know how it is when a son, after a short furlough, again has to return. I hope that this terrible war will come to an end soon and that our sons shall return home healthy and happy.

Frances Kern

American Fraternal Union Members Serving Our Country

S-Sgt. Dominic Peternel Killed in Action June 4th

Imperial, Pa. — S-Sgt. Dominic Peternel, 23, was killed in action on June 9, 1944 in France. He entered the armed forces on July 29, 1942 and was sent to England in August 1943. Sgt. Peternel served with the U. S. Paratroopers. His captain sent a letter to his widow in which he states that Sgt. Peternel was beloved and respected by all who knew him and that he showed his bravery to the last.

The deceased was a member of Lodge No. 29, AFU since childhood. His survivors are his wife and three-and-a-half month old son, of Waynesburg, Pa.; his mother, Mary Peternel-Spik; step-father, Jernej Spik; two brothers of whom one is in the service; one sister; two half-brothers; one half-sister; four step-brothers and three step-sisters, all of Imperial, Pa.

"In the world-wide battle
In the midst of pain and
strife—
Another young American
lad
For us, laid down his life."

BRIEFS

A social will be held by Lodge No. 148, AFU of Finleyville, Pa., on Saturday, Oct. 14th at the Slovenian National Home in Hackett, Pa.

Mrs. Mary Kastelic of Murray, Utah was a visitor to the Nova Doba office this week. She is a member of Lodge No. 51, AFU.

There's only one place you can find success without work—in the dictionary.

News of AFU Yanks

September 13, 1944

Hello All of You Members and Friends:

Here I am again, but this time I'm letting you know a little about the country of Belgium.

Before I start on my subject, I would like to extend my sincere greetings to all of you. I hope that all of you are healthy and happy.

I'll start from the beginning, when we first set foot in this country. When our convoy passed through some of the villages and larger cities, all of the people were out to welcome us to their country. They were waving flags, hands, and almost everything. All of the beautiful girls came out to kiss us. The people brought out some wine, beer, whiskey, and a lot of food such as waffles, vegetables, fruit and cake and gave it to us. The beer is very much like our own beer. It has a good top on it, and it tastes just like our own homebrew. The waffles are really delicious.

One city that we passed through, we stopped for a few minutes. I saw a cute girl standing with her mother in front of their home. I called the girl over to the truck, and she came with a big smile on her face. She gave me a big hug and a kiss, and I in turn gave her a chocolate bar. Then she went into the house and brought me a box of good old home-made cookies and a bottle of wine. I wish that I could have stayed there.

This country reminds you a lot of the States. It has beautiful modern homes, taverns, and buildings. They have their dance halls, ice cream parlors, real ice cream, juke boxes, refrigerators, radios with push-buttons and automatic phonographs on them, and a lot of other things.

You can find a lot of people over here that speak good English. There are some Croatians over here too. I'm sure looking forward to getting a furlough over here. In all of the towns we visited, the people welcome us and want us to stay. We always find a home. I can sincerely say that in all of the countries that we have been in so far, we never got a better welcome than we got over here in Belgium.

Well that is about all that I have for now. I hope to have more in the near future. Keep on backing the attack with "Bonds for Victory." May God bless all of you.

Your friend and AFU member,

Pvt. Joseph Banich

Pvt. Fred J. Startz would like to receive the Nova Doba at his new address which is now somewhere overseas. Fred recently won the expert infantrymen's medal and was placed in the expert infantrymen's group. Friends may write to him at the following address:

Pvt. Fred J. Startz,
37326999
Co. L. 409th Inf.
APO 470 c/o Postmaster
New York, N. Y.

Great is truth. Fire cannot burn, nor water drown it.

Joliet Slovenes Mourn Passing of A. R. McAllister

Joliet, Ill. — A. R. McAllister, National Championship Joliet Band Director, passed away on Sept. 30, 1944. Mr. McAllister was well known by all Joliet Slovenes who always referred to him as "our friend." He was ever ready to help in all our lodge doings and Slovene affairs in Joliet. Whenever he was asked to participate in lodge affairs with his band, he never refused but gave us his whole-hearted cooperation. When invited to our dinners or various programs sponsored by our Slovene lodges, Director McAllister always accepted and attended and would bring with him his band in which are several of our Slovene boys.

Supreme Trustee F. E. Vranichar, myself and many other local Slovenes attended his funeral services and I can say that the local Slovenes were well represented at the funeral. Director McAllister was the founder and director of the National Championship Joliet High School Band. This band won the national championship four years in a row. Mr. McAllister was a true friend to all musicians and also to struggling amateurs. Our community suffered a great loss when the baton of A. R. McAllister was stilled by death at the age of 63 years.

We Slovenes of Joliet and members of Lodge No. 66, AFU wish to extend our sincere sympathy to his family: Mrs. Clara McAllister, widow; Mrs. Henning Hanson, daughter, and sons: Capt. Forrest and S-Sgt. Leslie.

Although Director McAllister, "our friend," has passed on, his contributions to this community and cooperation with our Slovene lodges shall live with us forever.

John L. Jevitz, Pres.
Lodge No. 66, AFU
Joliet, Ill.

Preseren Singing Society Plans Entertainment

Pittsburgh, Pa. — With the approach of the fall season the Preseren Singing Society of Pittsburgh is again planning some fine entertainment. To begin with we are having a dance on October 28th with music by the well-known Polish Aristocrats. Then too we are already beginning to work on an elaborate Christmas program, which I will enlarge upon later. We hope that all our friends from near and far will join us at these affairs for I'm sure we'll all have a grand time. Incidentally, I might mention that the American Slav Congress which the Slovenes as a whole so loyally supported was a huge success. A group of 2900 delegates was in attendance, and everything was carried on in grand style. With support like that we're sure to go places.

Rose Fabec
Lodge No. 12, AFU
Pittsburgh, Pa.

Difficulties are things that show what men are.

Chicago Bowling League News

Chicago, Ill. — The battle in Chicago is coming along fine. Everyone wants to be first and bowl over the greatest number of enemies. Last Friday, the following made an excellent showing: Andrew Stopar, who bowled over in one game, 206, and in three games, 491; Louis Dolmovich bowled 195 in one game and 467 in three; Max Bruckman 177 and 476. The division scores were as follows: Liberty Bell Lodge, 3; New Market-Blue Island Hotel, 2; Gottlieb Florists, 1. Only one division remained behind, the reason being that one soldier deserted or was killed by the enemy. However, Hujan says that for the next battle he will get a young and fearless soldier and by all means will forge forward. Much luck to you, John. We'll be seeing you on Friday.

Chicago Bowling League
John Gottlieb, Secretary

Patience is not passive: on the contrary it is active; it is concentrated strength.

—Bulwer

STAMPING OUT THE EVIL.

JUVENILE DEPARTMENT

The Duel

The gingham dog and the calico cat
Side by side on the table sat.
'Twas half past twelve, and (what do you think!)
Nor one nor t'other had slept a wink!

The old Dutch clock and the Chinese plate
Appeared to know as sure as fate
There was going to be a terrible spat.
(I wasn't there: I simply state
What was told to me by the Chinese plate!)

The gingham dog went, "Bow-wow-wow!"
And the calico cat replied, "Mee-ow!"
The air was littered, an hour or so,
With bits of gingham and calico,
While the old Dutch clock in the chimney place
Up with its hands before its face,
For it always dreaded a family row!
(Now mind: I'm only telling you
What the old Dutch clock declares is true!)

The Chinese plate looked very blue,
And wailed, "Oh, dear! What shall we do!"
But the gingham dog and the calico cat
Wallowed this way and tumbled that,
Employing every tooth and claw
In the awfulest way you ever saw—
And, oh! The gingham and calico flew!
(Don't fancy I exaggerate—
I got my news from the Chinese plate!)

Next morning, where the two had sat
They found no trace of dog or cat:
And some folks think unto this day
That burglars stole that pair away!

But the truth about the cat and pup
Is this: they ate each other up!
(The old Dutch clock it told me so,
And that is how I came to know.)

—Eugene Field

The Four Accomplished Brothers

Once upon a time there was an old man who had four sons, and when they had grown up he told them they would have to make their own way in life. He had nothing to give them but told them to go out and learn a trade from strangers until they were perfect.

The four brothers bid their father goodbye and set out to learn a trade. They came to a point where four roads met and the eldest one said: "Here we must separate but in four years' time we will meet again in this same place and recount our fortunes."

Each brother, then, went his own way. Soon the eldest met a man who asked him his business and destination. "I wish to learn a trade!" he replied. "Then come with me," said the man, "and I will teach you to become a thief." "No," said the brother, "that is not an honorable trade." "Oh I don't mean a regular thief," answer the man, "but just a slight of hand artist; you shall be able to take things without anyone knowing about it." Thereupon the oldest brother let himself be persuaded and became an accomplished thief.

Meanwhile the second brother met a man who asked the same questions that the first man asked. When he heard the youth wanted to learn a trade he invited him to become a Star gazer. "There is no better profession than that for nothing is hidden from you," said the second man.

The third brother met a huntsman and received all instructions in all the branches of the art of shooting and became a reknown marksman. When he left, his master presented him with a gun, which he said would never miss, for whatever he aimed at he was sure to hit.

The youngest brother met a tailor and learned the tailoring trade so well that he could sew together anything from an egg-shell to a hard piece of steel.

When four years had passed the brothers met again at the crossroads and returned home to their father. They told him all that had passed during the four years they were away. The father said now they should show him just how they could use their new trades. He said that there was great concern in the Kingdom for the King's daughter had been carried away by a dragon. The King was overcome with grief and said that whoever would rescue his daughter could marry her.

The four brothers thought this was the time they could put their skills to use. The star gazer said, "I will soon discover where she is!" He added, "I can see her already; she is on a rock in the middle of the sea and watched by a dragon." Then he went to the King and asked for a ship for him and his brothers. They sailed away and soon came to the rock. The Princess saw them coming but the dragon was

What Juveniles Can Do to Help America's War Effort

1. Collect old newspapers, magazines and cardboard and turn them over to your scrap dealer.

2. Help Mom flatten those used tin cans and turn them in on collection day.

3. Eat all the food on your plate—don't waste a spoonful. Remember that "Food Fights for Freedom."

4. Help out in your Victory garden! Be a Victory Gardener in your home.

5. Buy War Stamps with your spending money. The War Bonds will come in very handy in the future.

Poor Papa

Sonny—Isn't it funny, Dad, everybody in our family has some kind of animal nickname but you. Mother's a dear, baby's a lamb, I'm a kid. You haven't any animal name at all.

Dad—Oh yes I have, son. I'm the

Salute to Margaret M. Startz

Today, when we again resume the publication of our AFU Juvenile Page, we wish to pay tribute to a loyal AFU Juvenile member who has faithfully contributed articles to the Nova Doba since December, 1938. This active Juvenile is Miss Margaret M. Startz of Ely, Minn.

Margaret has kept the spark of the Juvenile Column alive by her timely and interesting letters in the past and recently through her column "Ely Review."

Today Margaret, we dedicate to you for your outstanding contributions to the Juvenile columns, the following poem:

TO MARGARET
Hers is a smile
We love to see;
Hers is a character
With happiness its key.

Hers is a love of humanity
Which asks no return or fee
For the cheerfulness she imparts
To all our Juveniles' hearts.

Hers is a kindly hand
Which gladly lends
The news of hometown doings
And far-away friends.

She is faithful, fraternal and true
To all Juveniles of our AFU!
—Frances J. Erzen,
Associate Editor

HALLOWE'EN

This month again Halloween rolls around and all you boys and girls are planning to have parties and dress up in your various masquerade costumes.

I know we don't need to emphasize the importance of not destroying other people's property this year; no, this year our country is at war and we must save and properly care for everything we have. Instead, let's plan a party with our friends and see how much more fun it is than going around destroying other property which today is sabotage! No, we'll have good clean fun instead.

Did you ever stop to think when and where the Halloween holiday began and wonder if other countries celebrate it too?

Halloween is one of the oldest celebrations in the world and is or has been, celebrated by many countries. The Romans, years ago, celebrated it on the first of November. This festival was held in honor of the Goddess of Fruit Trees.

In England, centuries ago, the people held this festival to honor the Sun god and the harvest.

Later, when people became Christians, this festival was held in memory of the saints and was called, "Hallowed Eve" which means "holy evening." The name was then shortened to "Halloween."

Many stories were made up about this night of the year and people at one time believed that evil spirits roamed about then. They would whistle, shout, blow horns and rattle sticks to drive them away.

In some parts of Scotland, bonfires are lighted on this night and each person is anxious to have the biggest and brightest bonfire. While the fires burn, the children dance around them to the music of bagpipes. They also believed that if you carry the hot coals home

Ely Review

By Margaret M. Startz

Hello Juveniles: Once again we assemble together, not in person, no, but in our thoughts. We each send our ideas etc. and so in this manner we have our monthly assembly just as if we were together in person.

I would like to hear what you girls and boys have done this summer. I wrote each week and told you all about my summer vacation and so on. My outstanding week this summer was the one which I spent at Vertin's cabin. I also attended several parties, went swimming, sang in the church choir and took care of little children and helped with the house work. So all in all I was kept pretty busy.

My aunt, Mrs. Joseph Grahek, went to Duluth to undergo an operation. She is recovering very well considering the time since she was operated.

My brother, Fred, has been awarded various kinds of medals for marksmanship and recently won the expert infantryman's medal. Fred has now been placed in the expert infantrymen's group and has left for overseas. You may write to him at: Pvt. Fred J. Startz, 37326999, Co. L., 400th Inf., APO 470, c/o Postmaster, New York, N. Y. He would like to keep on receiving the Nova Doba at his new address. I wish you juveniles would write to him, too.

Mrs. Anton Murgel left for California to visit her daughters there, Alice and Dorothy.

Mrs. Frank Gornick Sr. of Soudan was a visitor to Ely last week.

Mrs. Mary Stublar has given us some fruit tomatoes which are a cross-breed of tomatoes and plums, they are yellow in color and shaped like a plum. They are very delicious and this is the first time I ever saw them.

The 1944 football season is well on its way. I must say that the Ely Timber Wolves are tops this year. So far they have played three games and have won them all. During the intermission at the Eveleth-Ely game the coronation of the "Queen," Amelia Shega, and the "King," Charles Maki, took place. A school dance followed that evening. Mr. Adrian Christensen from Northfield, Minn., is our new football coach. Yes, we are very proud of our team.

Miss Trumbull of Chicago and Miss Ingersolls are the new physical education instructors for the girls at the Ely High School.

So long juveniles and I hope there will be some letters from you in the next issue of the Nova Doba.

It was good luck. You were supposed to put them in your fireplace and keep them burning until the first of May.

In some countries, children put sweets on the window-sill at night for the witches. Then if the witch comes and finds sweets she will bring no bad luck to that house.

In England it is the custom for a girl to place her shoes on the bedroom floor in the shape of a T and then go to bed hoping to dream of her "true love."

Yes, Halloween can be lots of fun. We can play "pinning the tail on the donkey" (which our dime stores sell), bobbing for apples in a tub full of water, etc. It's a lot of fun. More fun than running outside and destroying neighbor's property. Let's have clean and wholesome Halloween fun this year!

What Mary Learned About Food

Mary Martin and her parents were seated at the dinner table one evening. "Well, Mary," said her Dad, "Why don't you finish your meal?" Mary looked straight at her Dad and said, "Oh, I'm not one bit hungry." "But you must eat something," said her Mother. "Don't you want to grow any bigger?"

"Why do you say that?" asked Mary. "Because, if you don't eat more you will always remain small," replied Mother.

"But why?" persisted Mary. "Ah," said Dad, "There you are Mother. Now you will have to explain to Mary all about food and what it does for us."

"All right," said Mother, "But first promise me that you will listen to the end of the story about food and what it does for us." "Oh, I will," said Mary.

"Well, then, you must know that your body is made up of a number of organs, which depend upon your eating in order to develop and to grow. When you eat I might say that you are feeding your muscles, and your nerves, and your bones, and your flesh and even your nails and hair," said Mother.

"Oh, I never knew that," exclaimed Mary.

"Yes, indeed you are. For they must all be supplied with food and it is the stomach that supplies it to them; while the stomach itself must depend upon the work of your jaws to properly chew the food that you put into them and prepare it in this way for the stomach. So you see that all different parts of your body have to look to the food you swallow for the things that are needed to make them grow."

"Still when I'm not hungry, certainly it is not my fault," said Mary.

"When you are not hungry, the reason is that you haven't taken enough exercise, or else that you ate too much at the meal just before, for you know you must do everything in moderation;

or lastly, it may be that you are not feeling well, and your organs are not in a condition to perform their duties."

Mary replied: "Then if I were to eat this piece of meat on my plate, it would feed all the different organs that you just told me about?"

"Yes, as soon as your teeth have cut it, separated it, and reduced it to very small particles. It will then pass down your throat into a tube which medical men call the oesophagus which conducts it to the stomach."

"My stomach?" asked Mary.

"Yes, the stomach is nothing more than a kind of sack or bag into which goes all the food that you have chewed and swallowed. It is also a kitchen in which this food is changed so as to suit the taste of each of your various organs. It also furnishes a liquid called gastric juice. This juice mixes with the food and helps digest it."

"How interesting," said Mary, "tell me more."

"When the food all mixes together it makes a grey pulp called chyme, which then descends into the intestines—long tubes folded and coiled up like ropes. Here it meets other juices and is changed into a milk-white fluid called chyle."

"And to think I never thought of what happens to the food before!" exclaimed Mary.

"Yes, a lot of folks don't. Well then it passes into the blood and your body is supplied with proper nourishment and in turn nourishes all the organs of the body from the bones to the hair, as I told you a few minutes ago."

"Oh Mother," said Mary, "Thank you so much for telling me this. Now I'll do my best to eat my food and remember all the things you told me about it tonight. I'll eat every meal and see that all parts of my body are properly fed from now on."

'Teen Age Column

When writing a letter to that brother, schoolmate or neighbor lad in the service, let's remember to make our letters interesting and newsy. The boys are chiefly interested in news from the neighborhood, about their home town friends and doings. You can help feel closer to home by relating to them various home-town incidents and events about people they know. A rule to be remembered is: "Don't complain about rationing or other war-time hardships" for your share of sacrifice is microscopic in comparison with his. Be cheerful and let him know you are backing him up in every way possible on the home front.

In a Los Angeles school, officials have experimented with a combination of class room work and war production. The first project was at James A. Garfield High School where 85 pupils turned out parts for Avion, Inc., aircraft manufacturers. The plan is: Pupils spend four hours in regular classes, four more hours in school shops under teacher supervision. They are paid factory wages for their work and get credits for shop work.

If the experiment proves successful, it will be extended to other schools.

A new venture in radio entertainment for juveniles is ready to begin under the heading "Books Bring Adventure." The program is sponsored by Association of Junior Leagues of America, Inc., N. Y.

Books selected for the first series of 15-minute programs were chosen for their appeal to juveniles as good stories with action, suspense and believable characters.

Transcriptions will be available for use in schools, libraries and private homes.

The Swing

By Robert Louis Stevenson

How do you like to go up in a swing,
Up in the air so blue?
Oh, I do think it the pleasantest thing
Ever a child can do.

Up in the air and over the wall,
Till I can see so wide,
Rivers and trees and cattle and all
Over the country-side.

Till I look down on the garden green,
Down on the roof so brown—
Up in the air I go flying again,
Up in the air and down!

HOBBY CORNER

HOBBIES FOR JUVENILES

One of the most interesting things I have ever seen was a hobby exhibit in a grammar school. What a wide variety of hobbies were shown which were all projects of school children.

One which caught my eye was a collection of dolls dressed up in costumes of all lands. The tag on it stated that the 11-year-old girl made the doll clothes from old clothes and trimmed them with ribbons from the dime store.

Another exhibit, which won second prize, was a soap carving exhibit by a 12-year-old boy. He carved miniature boats, animals, churches and various other subjects.

Hobbies are nice things to begin in autumn when it grows dark early and the evenings are spent indoors. Why don't you plan to have a hobby this winter?

Here are some hobbies which I have seen exhibited by juveniles in Cleveland: Collecting lapel pins, wood-carving, soap-carving, saving old Christmas cards and making Valentines out of them, drawing, collecting sea-shells, collecting stamps, making model airplanes, stuffing cotton animals and making a complete small circus tent, collecting tiny glass animals, collecting and making various kinds of rag dolls, collecting postcards from all over the world, collecting empty match-book covers from various cities, and so many more.

AFU Juveniles, let's hear about your hobby! Send your letters to Hobby Corner, Nova Doba, 6233 St. Clair Ave., Cleveland 3, Ohio.

Let's Talk About Your Future

What plans have you made for your future, Juveniles? Have you discussed it with Mom and Dad? Do you plan to attend college after graduating from high school? If so, now is the time to begin to plan for it. Those U. S. War Bonds are the best investment for your future. Yes, the very best investment—a share in America.

All you Juveniles are buying War Bonds I know, and filling up those War Bond booklets with War Stamps. Keep it up! There you have the best investment for your future. When you purchase War Bonds and Stamps you are faithful nieces and nephews of Uncle Sam.

Furthermore, you are also helping to bring that big brother and the neighbor's boy home sooner. How? By putting into their hands, the weapons needed to bring this war to a close in a hurry. The ammunition and weapons are purchased by Uncle Sam with the money they have invested in War Bonds and Stamps!

So let's not stop or slow down now; no indeed, let's buy them even more often than before and help V-Day, the day of victory, to arrive quicker so our boys can come home.

"BUY MORE WAR BONDS AND STAMPS THAN EVER BEFORE!"

SAFETY HINT FOR OCTOBER
Look both directions before crossing the street. Cross at traffic lights and cross walks only. Walk, don't run across the street.

VIRGIL

By LEN KLEIS

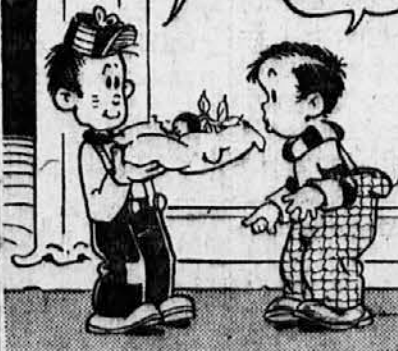
I GREW IT IN MY OWN VICTORY GARDEN

GEE—THAT'S THE BIGGEST RADISH I EVER SAW

I GREW IT FROM A LITTLE SEED—WITH MY OWN HANDS

GOSH—THAT'S WONDERFUL

I'M ITS FATHER

By LEN KLEIS

By LEN KLEIS

Seja glavnega odbora JPO-SS

19. septembra 1944

Vincent Cainkar, predsednik JPO-SS, je otvoril sejo ob pol desetih uri dopoldne v konferenčni sobi Slovenske narodne podporne jednote v Chicagu.

Navzoči so sledeči odborniki: V. Cainkar, zastopnik Slovenske narodne podporne jednote, Joseph Zalar, zastopnik Kranjsko-slovenske katoliške jednote, Janko N. Rogelj, zastopnik Ameriške bratske zveze, Josephine Erjavec, zastopnica Slovenske ženske zveze, Leo Jurjovec, zastopnik Zapadne slovenske zveze, Josephine Zakrajšek, zastopnica Progresivnih Slovencev, in Frank J. Wedic, zastopnik Družbe sv. Družine. Odsotni so: John Gornik, zastopnik Slovenske dobrodelne zveze, John Ermenc, zastopnik Slovenske podporne zveze "Sloga," in Frank Česnik, zastopnik Slovenske moške zveze.

Predsednik JPO-SS poroča, da je bila sklicana ta seja iz večih razlogov, predvsem pa zato, ker že dolgo nismo zborovali in ker se razmere na vojnih frontah slednje čase tako naglo spreminjajo in vsak čas se lahko zgodi, da bo pomoč nesrečnim rojakom v stari domovini res mogoče dostaviti ter je potrebno, da smo na to pripravljani. Kot veste, je prav iz tega razloga bila sklicana skupna seja vseh narodnosti, ki so vključene v Združenem odboru južnoslovenskih Amerikancev, da bi se pogovorili glede možnosti skupne akcije v pomoči, katero bi mogli nuditi osvobojenim krajem. Datum te skupne seje je bil določen za soboto 16. septembra v Slovenskem narodnem domu v Clevelandu. Napovedana seja je bila zadnji čas odpovedana iz razloga, ker Hrvatje niso hoteli priti na to sejo, čeprav so se na skupni seji ZOJSA v New Yorku vse narodnosti strinjale, da je potrebna enaka seja, zlasti ker je ZOJSA izpolnjeval dovoljenje za nabiranje in razpečevanje skupne pomoči pod imenom War Relief of American of South Slavic Descent, ki bi posloval z dovoljenjem President's War Relief Control Boarda, registracijska številka 583.

Nadalje izjavlja predsednik, da se je v Washingtonu delalo na to, da bi se združile vse jugoslovanske vojne pomožne organizacije v eno pomožno akcijo, oziroma, da bi se spojile vse obstoječe s tako zvano United Yugoslav War Relief Fund of America, katere pravo ozadje je organizacija American Friends of Yugoslavia in katere je bila faktično pod dominacijo jugoslovanskega veleposlanika Fotiča. Radi tega je bilo med nami mnogo dopisovanja in zastopnik omenjene organizacije je tudi osebo obiskal njega (br. Cainkarja) ter Jos. Zalarja in ju poskušal pridobiti, da bi pristala v spojitvi. Oba sta mu pojasnila, da kak način smo mi organizirani in kako se vrši naše zbiranje prispevkov ter kako imamo za črtno pomožno delo sploh, ter da vsled tega tako spojitve ni mogoča, naker je vse ostalo pri starem. O teh poskusih je izvedel tudi br. L. Adamič, ki je nato merodajnim osebam stvar še posebej pojasnil. Brezdomno je tudi njegovo posredovanje precej pomagalo, da so potem odnehali.

Končno je posegel v zadevo Združeni odbor ali ZOJSA. Pri zadetih uradom je pojasnil, da bi bilo najbolje, ako bi se njim izdalo dovoljenje, naker bi lahko sledilo skupno delo vseh jugoslovanskih narodnosti. In to so čez čas tudi dosegli. Kot je že bilo deloma objavljeno, jim je izdano dovoljenje pod imenom War Relief of Americans

of South Slavic Descent in to, da smejo zbirati prispevke ter pomoč dostavljati v Jugoslavijo. Možnost sedaj postoji, da se bo tudi že prej imenovani United Yugoslav War Relief Fund of America priključil tej akciji.

Predsednik še poudarja, da je prišel čas, da poživimo našo pomožno akcijo kakor največ mogoče ter poziva, da naj na tej seji nekaj konkretnega zaključimo. Zaeno omeni, da je prejel telefonično sporočilo, da je jugoslovanska ladja že na poti v Ameriko, da naloži potrebne stvari in jih odpelje v Jugoslavijo. Računajo predvsem na našo materialno pomoč sestrskemu ljudstvu v stari domovini.

Ker nismo mogli obdržati skupne seje v Clevelandu kot je bilo namenjeno, sem smatral za potrebno, da imamo vsaj Slovenci svojo sejo, na kateri bi se pogovorili glede vprašanja pridružitve za skupno akcijo in da sklenemo vse drugo potrebno. Zato smo torej danes skupaj. Kot znano, zadnje čase nismo bili kaj posebno aktivni, to pa radi udejstvovanja pri SANSu. Karkoli bomo sklenili, bomo potem lahko poročali na skupni seji ZOJSA v Pittsburghu, ki se ima vršiti 21. septembra in na katero smo vabljeni, namreč ves odbor, kakor tudi odbori hrvatskih in drugih jugoslovanskih pomožnih akcij.

Poročilo predsednika se vzame na znanje.

Tajnik JPO-SS poda pisano poročilo, katero se glasi:

Bratje in sestre!

Odkar je bila ustanovljena politična organizacija (SANS), ni bilo pri naši pomožni akciji onega navdušenja in živahnosti, kot bi bilo pričakovati.

Z ustanovitvijo SANSa in organiziranjem Združenega odbora južnih Slovanov je bila naša pomožna akcija (JPO-SS) nekako v ozadje postavljena. Sicer so prihajali prispevki od meseca do meseca, ni pa bilo one prave in žive aktivnosti kot bi morala biti. In ker ni bilo že mesece in mesece prave in resne aktivnosti, zato tudi nimam veliko poročati.

Delo v zvezi z mojo službo sem izvrševal točno in po svoji najboljši zmožnosti. Denar, ki je bil meni poslan, sem ga takoj odposlal bratu blagajniku. Brat blagajnik mi je pa točno vsak mesec poslal izkaz vseh mesečnih prejemkov.

Ker je poslovanje naše akcije pod nadzorstvom in kontrolo federalne vlade, se zahteva, da se poročilo o prejemkih in morebitnih izdatkih redno kot predpisano pošljejo The President's War Relief Control Boardu, Washington, D. C. Tak poročila so bila vedno pravočasno na pristojno mesto poslana.

O finančnem stanju ne bom poročal, ker bo to storil brat blagajnik. Želim pa omeniti nekaj in to je:

JPO-SS je bil organiziran 19. aprila 1941. Z našo akcijo torej poslujemo že približno tri leta in pol. Za ves ta čas znašajo poslovni stroški \$79.50. Torej v treh letih in pol smo imeli samo \$79.50 stroškov. Pa tudi ti stroški bi ne bili v toliki meri kot so, ako bi ne bilo zaradi premije blagajnikovega poročila in če bi ne bilo treba vladi v Washingtonu, D. C., pošiljati poročila, ki morajo biti pripravljena po računskih veščakih. Z drugo besedo rečeno, stroški, ki smo jih do sedaj imeli, so bili po večini v zvezi s poročili računskih veščakov (Certified Public Accountants) in pa plačano premijo od blagajnikovega poročila.

To omenjam zato, da bo javnost vedela, da vsi, ki imamo posle v zvezi z našo akcijo, ne prejemamo nikakršnih plač ali odškodnin, ter da ne trošimo denarja, pač pa gledamo na to, da denar, ki ga prejmemo, pri-

de v pomoč onim, za katere je bil darovan.

Na zahtevo je bila 21. julija t. l. poslana The President's War Relief Control Boardu, Washington, D. C., tudi resolucija.

JOSIP ZALAR, tajnik.

Poročilo tajnika se sprejme. Blagajnik JPO-SS poroča, da ima sedaj v blagajni \$77.074.35, kar smo nabrali v treh letih in pol. Skupni stroški znašajo samo \$92.00, kar je zelo malo, ker vsi uradniki delajo brezplačno, a včlanjene podporne organizacije plačujejo stroške njih glavnih uradnikov, ki se udeležijo seji glavnega odbora JPO-SS.

Poročilo blagajnika se vzame na znanje.

Direktor publicitete poroča, da je pisal članke, katere ste vsi čitali. Nadalje pravi, da nismo toliko napredovali, kot se je pričakovalo, kajti imamo med Slovenci v Ameriki neprijateljstvo, ki zanašajo vesti med naše ljudi po naselbinah, ki niso naklonjene našemu delu. Tako je bilo priobčeno v nekem slovenskem časopisu, da se namerava izročiti denar JPO-SS "komunistom" v Jugoslaviji, kar ne odgovarja resnici. Louis Adamič, ko je govoril o novem skupnem pomožnem odboru ZOJSA, je povdaril, da ves denar, ki je bil nabran pri Slovencih, bo porabljen v pomoč Slovincem v domovini.

Poročilo direktorja publicitete se sprejme.

F. J. Wedic poroča, da smo bili sedaj malo bolj počasni pri pomožni akciji, ker so se Slovenci bolj udejstvovali pri SANSu. V nedeljo imamo sejo v Jolietu, kjer se bomo domoznili in zopet pričeli z delom, ker se blizu časa, da bomo kmalu lahko pomagali našim ljudem v domovini.

Poročilo se vzame na znanje.

Josephine Erjavec poroča svoje poročilo, da je delala in bo tudi v bodoče tako. Povdarja, da moramo mi sami deliti denar, katerega smo mi nabrali. Govori nadalje glede nabiranja obleke, katero bomo poslali v domovino.

Poročilo se vzame na znanje.

Josephine Zakrajšek poroča, kako so se ženske v Clevelandu že organizirale v tri skupine, da bodo nabirale, šivale in pripravljale obleke, katero bodo pozneje poslale v domovino, ko dobe navodila, kako se more pošiljati. Pravi, da obleka mora biti vsa čista in oprana, ker drugače se je ne more poslati. Stare čevlje in klobuke ni potreba nabirati, ker se jih radi sanitarnosti ne more pošiljati preko Ruske pomožne odboru. Tudi nogavice morajo biti nove.

Poročilo se vzame na znanje. Tajnik poroča, da bodo imeli v Jolietu v nedeljo sejo, kjer bodo določili, da se odda skupni preostanek od slavnosti 50-letnice KSKJ, kar znaša okoli \$1200.00, v glavno blagajno JPO-SS.

Predsednik se zahvali joliet-skemu odboru za tako velik dar. Nato se razvije razprava glede bodočnosti JPO-SS. Soglasno je bilo sklenjeno, da ves do sedaj nabrani denar, kakor tudi ves denar, ki bo v bodoče pri JPO-SS nabran, ostane pod nadzorstvom in kontrolo JPO-SS. Naša pomožna akcija je bila ustanovljena po predstavnosti slovenskih bratskih organizacij in je torej slovenska pomožna akcija. Denar, ki ga zbira, je v smislu naših izjav in pravil, na podlagi katerih smo vodili agitacijo, namenjen slovenskemu narodu, in JPO-SS mora sam deliti ter gledati in skrbeti, da pride v pomoč onim, za katere je nabran, vsled česar naša pomožna akcija ostane samostojna, kakor je bila do sedaj.

Kar se pa tiče pošiljanja obleke v staro domovino, je bilo sklenjeno, ker ima ZOJSA sedaj tudi dovoljenje za razpečevanje blaga, zato naj se od-

bor ZOJSA naprosi, da bi se nam dovolilo posluževati se njih permita za pošiljanje in razpečevanje obleke našemu narodu v stari domovini. Razpečevanje blaga se ima vršiti pod nadzorstvom JPO-SS.

Predsednik zaključi dopoldansko sejo ob dvanajstih uri.

Popoldansko sejo otvori predsednik ob eni popoldne.

Navzoči govorijo, da bi izdali skupno izjavo glede našega stališča v bodoče. Ker ne vemo, kaj bo zaključila glavna seja ZOJSA v Pittsburghu glede skupne pomožne akcije, bi to izjavo izdali pozneje, da bi bila v soglasju skupnih zaključkov. Te seje se udeležijo Cainkar, Rogelj in Zakrajšek, ki bodo ti isti čas v Pittsburghu. Apelira se tudi na Zalarja, da naj se udeleži. Tako naj se sporoči tudi Mrs. Marie Prislund, da naj pride v Pittsburgh. Obvesti jo Cainkar, Wedic obvesti Rev. M. Kebeta, da zastopa njegovo organizacijo. Sporoči se tudi Johnu Gorniku, da naj pride v Pittsburgh, da bo slišal razpravo glede skupne akcije.

Nadalje se govori, kako se bo pričelo z nabiranjem obleke, da se jo pošlje v domovino. Do sedaj nimamo še nobenih navodil. Edino, kar more naš odbor svetovati, je to, da naj ljudje pripravijo obleko ter jo obdržijo na svojih domovih, a kakor hitro bomo dobili navodila od ZOJSA, bomo obvestili slovensko javnost v Ameriki.

Razpravlja se nadalje, kdo bo plačal za prevoz obleke do pristanišča, kdo bo plačal za dovoz v domovino. Tudi o tem ne pride odbor do definitivnega zaključka, kajti v navodilih, ki jih bo dal odbor ZOJSA, bo tudi to vključeno.

V razpravo pride vprašanje, kako bi začeli veliko kampanjo za denarne prispevke. Sledijo nasveti, da bi pričeli z nabiranjem od hiše do hiše, da bi pisali pisma vsem članom in članicam naših podpornih jedrot in zvez, da bi poslali pisma samo na vsa društva, na vse lokalne odbore JPO-SS in na vse podružnice SANSa.

Popoldanske seje se udeležijo tudi tajnik SANS, Mirko G. Kuhel, ki zasleduje potek seje JPO-SS in da se seznanja z delovanjem. Na konvenciji SANS v Clevelandu je bil sprejet sklep, s katerim se priporoča, da JPO-SS in SANS delujeta skupaj, v kolikor je mogoče.

Končno je sprejet predlog, da se izda splošni apel in priobči v časopisih, ki so naklonjeni naši pomožni akciji, da se prične posebna kampanja za nabiranje denarnih prispevkov in pripravljanje obleke za odposiljatev v stari kraj; obenem se sestavi tudi pismo in pošlje na vse glavne urade naših centraliziranih organizacij, ki so zastopane v JPO-SS, s prošnjo, da ga pošljejo svojim krajevnim društvom in priporočajo, da naj prispevajo v pomožno akcijo.

Apelira se tudi na vse lokalne odbore JPO-SS, da naj ne zadržujejo denarnih prispevkov v svojih blagajnah, ampak naj pošljejo na glavnega blagajnika v Chicagu.

Priporoča se nadalje tudi, da naj vsi govorniki, ki bodo govorili na shodih SANS, govorijo tudi za našo pomožno akcijo.

Rogelj opozarja navzoče, da naj se prihodnja seja JPO-SS vrši v Clevelandu, kjer so štirje glavni odborniki pomožne akcije. Do sedaj je Ameriška bratska zveza trpela največ stroškov za pošiljanje svojega zastopnika na skupne seje.

Predsednik zaključi sejo ob 3:15 popoldne.

V. Cainkar, predsednik; Joseph Zalar, tajnik;

Vse žrtve, ki jih doprinašamo mi na domači fronti, so nič v primeri z žrtvami, ki jih doprinašajo naši vojaki na aktivnih frontah.

ZGODOVINSKA JESEN

(Nadaljevanje s 1. strani)

kulturo. Nekateri so se bali kanibalov in so jih upali potolati z mesom drugih. "Spustite pošast proti vzhodu," so rekli. Drugi so računali, da bodo s pomočjo morilcev, požigalcev in lopovov uničili deželo, kjer je bila v časti zavest človečanstva.

"Da li je bila to bedastoča ali zvistost, je težko reči. Toda Evropa je plačala za to s svojimi sadovnjaki in svojimi otroci. In zdaj ljudje z zgražanjem mislijo na čase, ko so za Nemčijo delale ne samo nemške tovarne, ampak ko so tudi korumpirana peresa Evrope delala za Hitlerja.

"Zakaj odpirati stare rane? boste vprašali. Saj res, zakaj? Prijateljska bojevitava ved nas veže z Britanijo, Ameriko in Francijo ter z drugimi podjarmljenimi, pa nepremaganimi narodi. Če sem opozoril na leta "apizanja," sem storil zato, ker so zadnji Mohikanci obrekovanja še vedno na pohodu. Naenkrat se šepeta, da Rusija ni prav evropejska, ali da mi hočemo komu škodovati, ali da imamo malo tradicij, ali da imamo preveč tradicij, toda ne pravih.

"Z eno besedo, vrag je še vedno živ. Še vedno so nepopoljšljivi Monakovčani okoli nas. Malo jih je in zdaj govorijo previdno; toda to plemo še vedno eksistira in je še vedno aktivno.

"Zato je vredno ponovno omenjati globoko in nezlomljivo zvezo narodov, ki sovražijo fašizem.

"Rusko ljudstvo ni bilo nikoli narodno šovinistično. Medtem, ko smo ljubili svoje, smcenili tisto, kar je spadalo drugim. Mi smo ljubili vse, kar je bilo dobrega v drugih narodih, in sicer odkrito in nesebično. Rusi niso nikdar napadali drugih narodov. Zavest naše moči in želja po pravičnosti sta nas napravljali miroljubne. In to našo miroljubnost so najbrž nekateri zaslepljeni posamezniki smatrali za slabost.

"Celo sedaj nismo pijani zaradi zmaga; mi smo veseli, da je moč našega ljudstva pomagala drugim. Kadar rdeča armada osvobodi kako mesto, vidi smehljaje in sliši lepe besede. Potem gre naprej. Daleč za njimi ostanejo mesta in cvetlice in ženske, ki so klicale: "Končno ste le prišli!" Toda nekaj neizbrisne ga ostane v srcu vojaka rdeče armade. Ne vem, kako bi se to izrazilo; ali je ponos ali zadovoljnost ali enostavno veselje zaradi drugih.

"Dolga je pot od Litvinske, kjer se naši možje zdaj borijo in umirajo, do vzhodnih mečnic na cestah Pariza, Lyona, Bruslja in Liege. Toda preko tisoč milj se čuti utrip svobode in naši vojniki so veseli. V svojih pismih pišejo: "Pariz je osvobojen! To je sijajno!"

"V teh letih vojne smo se bolj živo zavedli naših vezi z drugimi narodi kot kdaj poprej, in zaman nas skušajo označiti za sebičneže in izolacioniste tisti, ki nam slabo želijo. Ljudje se spoznajo med seboj, ne na banketih, ampak pri trudu in trpljenju.

"V letih pred vojno je bil za rusko ljudstvo London veliko mesto, s svojo meglo in svojimi parki in z Westminstersko palačo in razsvetljavo Piccadillyja in kolonialnim blagom in s sodniki z barokami. Toda v črni zimi, ko so bombe razbijale London, se nam je odkrila duša mesta. Mi smo spoznali junštvo Angležev; mi smo razumeli, zakaj ima Anglija svojo Magna Charta, zakaj se Angleži ne suvajo, ko stopajo na motorne buse, zakaj so v katastrofi Dunkirka reševali svoje tovariše.

"In zdaj smo veseli, da je London rešen letičnih bomb in da so Angleži osvobodili Bel-

gijo. Preko mnogih milj gre naš pogled do Amerikancev. Vsi šijo fino delo in imenitno je, da njihovi "jeeps" ropotajo po nemški zemlji. Ponovno in ponovno je bila že omenjena naša mladost, naša razsežnost, neskončnost naših polj in naših sanj nas dela sorodne. Naše ljubezni do Francije ni treba poudarjati. Ko se je Pariz osvobodil in ko so se gerilci ovenčali s slavo, mi nismo bili presenečeni, ker poznamo, kaj je Francija.

"Mi smo čutili trpljenje Čehov in Srbov kot bi bilo naše lastno. In mi smo tako ponosni na vojneke maršala Tita kot na naše lastne in na junštvo Čehoslovakov, ki zdaj osvobojajo svojo deželo. Vse to pa je daleč od starega slavofilstva. Mi ne postavljamo en del človeštva proti drugemu. Mi nismo plemenski fanatiki, toda mi vidimo v slovanskih narodih mnogo, kar nam je sorodno. Toda mi smo vžičeni po njihovi govorici, katero zapopademo po znanih melodijah njihovih narodnih pesmi, po vezelih brisakah v slovaški koči, po pripovedki stare Črnogorke.

"Naši sovražniki trdijo, da mi smo na pohodu za podjarmljenje. To pravijo Nemci, ki so sanjali o zavojevanju vsega sveta, ali pa politične kokete, ki si želijo ljubimkanja von Papenov. To je obrekovanje, zlobno obrekovanje.

"Mi smo prekoračili naše meje kot sodniki zatiralcev in osvoboditelji zatiranih. Naša moč je, strašna, toda le za ječarje. Vsi narodi zro z upanjem v nas, z izjemo tistih, ki so dokazali, da ni nič človeškega v njih. Kriminalci morajo biti kaznovani; s svojim potom in krvjo morajo plačati za upostojanje Evrope in za smrt nedolžnih. Ni nizkotna besnost, ki nas prinaša v Nemčijo, ampak naša skrb za bodočnost, za otroke, za pšenično klasje in kulturo. Kateri mati more dojeti svojega otroka, zavedajoča se, da fašisti še žive! Zaradi otrok, ki se igrajo v Moskvi in Leningradu in Parizu in Londonu, mi ne smemo imeti usmiljenja s fašizmom in moramo izrezati ta grdi tvor iz srca Evrope. In mi bomo to storili. Zato z upanjem zro na nas vdove v Londonu in matere v Parizu. Zato smo obrekovani od odkritih in prikritih ubijalcev otrok.

"Tujezemski tiske lahko razpravljajo, če bodo fašistični voditelji dobili zavetišče v nevarnih deželah, toda za nas in za vse človeštvo je vprašanje večje in važnejše. Mi nečemo, da bi fašizem našel zavetišče v srcih narodov in posameznikov. Zanj ne sme biti prostora niti v sobanah von Papena niti v barakah Madrida niti na prerijah Argentine.

"Naj mati, ki je izgubila najdražje, kar je imela, svojega sina, na dan zmage, ki ni več daleč, reče: "Kri mojega sina ni tekla zaman."

PRIJATELJI! SLOVENC!

(Nadaljevanje s 3. str.)

4. Zaboji naj bodo odposlani s predplačano voznino na: War Relief Fund of Americans of South Slavic Descent 282 Ninth Avenue, New York, N. Y.

5. Sporočite SANSu pismo, kaj ste poslali, kdaj, koliko funtov in položaj (stara obleka, nova, moška, ženska itd.).

Relifna akcija

V nekaterih krogih se dela vtis, da se je SANS polotil organizirati svoje podružnice za pomožno akcijo, da kompetira

VESTI iz bojnega polja in o splošnih dogodkih širom sveta, lahko dnevno čitate v ENAKOPRAVNOSTI
Kadar vaše društvo potrebuje tiskovine, obrnite se na našo moderno, urejeno tiskarno. Vsako delo točno in po zmerni ceni izvršeno.

in kljubuje slovenski sekciji JPO. Temu ni tako. SANS je osnovni del Združenega odbora južnoslovenskih Amerikancev, ki je pred kratkim dobil od predsednikovega odbora za pomoč pri zbiranju in distribuciji prispevkov in materiala za reševanje v Jugoslaviji. Osvoboditve smo, da je to edina jugoslovanska organizacija, ki ima podporo od Ameriških jugoslovancev, z dovoljenjem za distribucijo. Ker postaja velika potreba za nujno delitev relifnega materiala, pa naša dolžnost nalaga, da sodelovati z novo relifno komisijo Združenega odbora. Ustrezno JPO-SS je precej kompleksna in vodstvo mora najprej dobiti dovoljenje od glavnih odborov pridruženih bratskih organizacij, predno se more pridružiti in skupno delovati. Vojnim relifnim fondom Amerikancev južnoslovenskega rekla. Predno bo tako dovoljeno, ne izposlovano, bo vzel mnogo časa. Zima pa je pred nami in narod doma strda in radi pomanjkanja. In radi razlogov SANS apelira na sodelovanje v druge skupine, ki niso obvezane pošiljati prispevkov za staro domovino JPO-SS, da jih pošiljajo naravnost v naš urad. Tu bomo vli pregledne račune o vseh prijemkih ter posvetili vprašanju primerno publiciteto.

Zbiranje denarnih prispevkov in oblačila za stari kraj se pričelo. Vsaka podružnica organizira odbore, ki bodo vli v oskrbi zbiranje gotovinskih oblačil. Pladine, kaznice, čeki, menice itd. bodo izstavljene na Slovenski American National Council, poslane na naš urad. SANS pošilja skupne svote odobrobenem blagajniku tega odbora.

Vsa obleka in druga oblačila naj bodo najprej očistena, pravana, pošita in splošno v nosno stanje ter v večji bojih odposlana naravnost War Relief Fund of Americans of South Slavic Descent, 282 Ninth Avenue, New York, N. Y.

Podružnicam smo poslali sebnna navodila glede zbiranja ravnanja in odposiljanja ke. Da bo podružnicam lažje birati prispevke za SANS, relifno akcijo ZOJSA, smo stali v slovensčini priporočili na naše rojake. Omenjeni iztisov lahko dobite v štem uradu in jih razporejate med ljudi predno se prične birati.

Za Slovenski ameriški ni svet:

Mirko G. Kuhel, tajnik

TRI EVROPSKE RENE

(Nadaljevanje s 1. strani)

Rena je glavna reka jugov. Evrope. Izvira v južni Švicarce v splošni severozahodni smeri preko zapadne Nemce in Holandske ter se izliva v verno morje. Njen tok je nad 800 milj. Ob Reni so se šile mnoge bitke v pretekli in se je tudi sedanja vojna izognila. Zavezniške armade dosegle Reno na dveh krajev. Zavezniška invazija Nemce morala iti preko Rene.

VELIKA POTREBA POVOJNO POMOČ

(Nadaljevanje s 1. strani)

neva se, da bodo po šestih mesecih posamezniki v vojni s 1. str. ti večino ob-